

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΜΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΓΕΓΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

**Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΗΝ ΠΡΕΒΕΖΑ.**

ΚΑΤΣΑΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Κυρίτσης Κωνσταντίνος
Αναπληρωτής Καθηγητής

ΠΡΕΒΕΖΑ: 24/10/2019

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ.....

ΠΜΣ.....

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΗΝ
ΠΡΕΒΕΖΑ.**

ΚΑΤΣΑΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Κυρίσης Κωνσταντίνος

Αναπληρωτής Καθηγητής

ΠΡΕΒΕΖΑ: 24/10/2019

UNEMPLOYMENT IN GREECE AND ITS IMPACT ON THE SOCIO-
ECONOMIC LEVEL

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Πρέβεζα, 2019

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής
Κυρίτσης, Κωνσταντίνος,
Αναπληρωτής Καθηγητής

2. Μέλος επιτροπής
Κυπριωτέλης, Ευστάθιος,
Λέκτορας

3. Μέλος επιτροπής
Καραμάνης Κωνσταντίνος,
Αναπληρωτής Καθηγητής

© Κατσανού, Αικατερίνη, 2019.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εκ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Κατσανού Αικατερίνη

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αρχικά θέλω να ευχαριστήσω τον Επιβλέποντα καθηγητή Κο Κυρίτση για την καθοδήγηση και τη στήριξη που μου προσέφερε στα πλαίσια εκπόνησης της Μεταπτυχιακής μου Διατριβής καθώς και για την άψογη συνεργασία που είχαμε σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

Στη συνέχεια, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την στήριξη που μου προσφέρει σε κάθε μου βήμα επαγγελματικό και προσωπικό.

Ακόμη, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ΟΑΕΔ που μου έστειλε σημαντικές πληροφορίες που χρησιμοποίησα στην εργασία μου, όπως επίσης και τον ΟΑΕΔ Πρέβεζας διότι με βοήθησε στο πως να κινηθώ για να αποκτήσω αυτές τις πληροφορίες. Ακόμη, με βοήθησε στο πως να μοιράσω τα ερωτηματολόγια μου τα οποία έπρεπε να μοιραστούν σε ανέργους όλων των ηλικιών και των δύο φύλων.

Τέλος, άλλο ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω στο Εμπορικό Επιμελητήριο Πρέβεζας για τις χρήσιμες πληροφορίες που μου έδωσε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα της κρίσης εμφανίζεται ένα μεγάλο οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα, αυτό της ανεργίας. Οι αιτίες αυτού του προβλήματος είναι πολλές. Ακόμη πιο σύνθετες είναι οι συνέπειες του. Η αύξηση του προβλήματος με πολύ μεγάλους ρυθμούς θέτει επιτακτική την ανάγκη για λύσεις. Έτσι, γι' αυτούς τους λόγους στην εργασία που ακολουθεί συσχετίζεται η ανεργία στην Ελλάδα της κρίσης με τις επιπτώσεις στις τοπικές επιχειρήσεις του νομού Πρέβεζας. Με τη βοήθεια της εμπειρικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια εκπόνησης της εργασίας αυτής, ο αναγνώστης θα βοηθηθεί στην κατανόηση της δυσκολίας των συμπολιτών μας για μια θέση εργασίας όπως και οι αιτίες του κλεισίματος των επιχειρήσεων δηλαδή δημιουργία νέων ανέργων.

Λέξεις-κλειδιά: Ανεργία, Οικονομική κρίση, Απασχόληση, Μετανάστευση

ABSTRACT

In recent years, Greece has faced a major economic and social problem, namely unemployment. The causes of this problem are many. Its consequences are even more complex. Increasing the problem at a very fast pace, there is an urgent need for solutions. Thus, for these reasons in the following work, the unemployment in Greece of the crisis is associated with the impact on local businesses in the prefecture of Preveza. With the help of empirical research carried out as part of this work, the reader will be helped to understand the difficulty of our fellow citizens for a job as well as the reasons for the closure of businesses ie the creation of new unemployed.

Keywords: Unemployment, Financial Crisis, Employment, Migration

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ / ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

1.1.1 ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΡΙΒΗΣ

1.1.2 ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1.3 ΚΥΚΛΙΚΗ – ΚΕΥΝΣΙΑΝΗ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1.4 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1.5 ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.2 ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

1.3 ΣΧΕΣΗ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ – ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.2 ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

2.2.1 ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΑ ΦΥΛΑ

2.2.2 ΑΝΕΡΓΙΑ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ

2.2.3 ΑΝΕΡΓΙΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

2.3 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

2.4 ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

3.1 ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

3.2 ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

3.3 ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

4.1 ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

4.1.1 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

4.2 ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΕΒΕΖΑ

4.2.1 ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΕΒΕΖΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΕΣΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

5.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

5.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

6.1 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΡΙΒΗΣ.

6.2 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

6.3 ΟΑΕΔ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ / ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1: ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΟΥΤΕΛΗΣ, ΑΝΕΡΓΙΑ: ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΕΛΙΔΑ 37)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.2: ΕΠΟΧΙΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ (ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.3: ΚΕΥΝΣΙΑΝΗ ΑΝΕΡΓΙΑ (ΑΝΕΡΓΙΑ: ΕΝΑ ΨΕΥΔΟΠΡΟΒΛΗΜΑ; , ΜΑΡΙΑ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗ ΔΕΛΙΒΑΝΗ, ΣΕΛΙΔΑ 100)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.3: ΚΑΜΠΥΛΗ PHILLIPS (ΠΗΓΗ: ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ (ΠΗΓΗ: ΤΑΧΗΕΑΒΕΝ) ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΠΗΓΗ: ΕΣΤΑΤ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.1: ΑΝΕΡΓΙΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΦΥΛΑ (ΠΗΓΗ: EUROSTAT) ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ (ΠΗΓΗ: ΤΑΧΗΕΑΒΕΝ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΟΜΑΔΑ ΗΛΙΚΙΩΝ (ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.3: ΑΝΕΡΓΙΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ(ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3.1: ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΠΗΓΗ; ΤΑΧΗΕΑΒΕΝ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΑΝΑ ΦΥΛΟ (ΠΗΓΗ: ΥΠΕΞ) , ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (ΠΗΓΗ: ΥΠΕΞ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ (ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.2: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ (ΠΗΓΗ: ΟΑΕΔ)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3 : ΕΓΓΡΑΦΕΣ – ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ (ΠΗΓΗ: ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Γενικά στοιχεία για την ανεργία

Σε αυτό το κεφάλαιο της εργασίας θα αναπτύξω τον ορισμό της ανεργίας και θα αναλύσω τα είδη της. Μιλώντας ξεχωριστά για καθένα από τα είδη της, θα μπορέσω να αναλύσω βαθύτερα το θέμα της εργασίας μου. Στη συνέχεια θα δοθεί ο τύπος με τον οποίο μετριέται το ποσοστό ανεργίας. Η τελευταία ενότητα του κεφαλαίου θα στοχεύσει στη συσχέτιση της ανεργίας με τον πληθωρισμό.

1.1 Η έννοια και τα είδη της ανεργίας

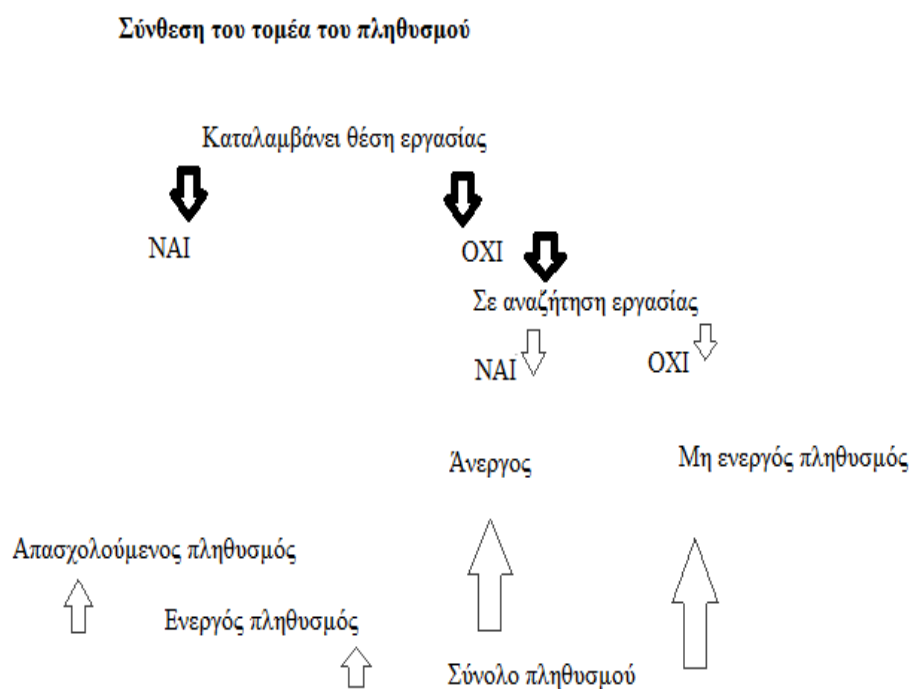
Σε κάθε οικονομία υπάρχει ένα συγκεκριμένο μέγεθος πληθυσμού, που διακρίνεται σε οικονομικά ενεργό και σε οικονομικά μη ενεργό. Όταν λέμε εργατικό δυναμικό μιας οικονομίας εννοούμε τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Είναι δηλαδή τα άτομα που μπορούν να εργαστούν και θέλουν να εργαστούν. Τα άτομα που δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό μιας οικονομίας ονομάζονται οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός. Σε αυτή την κατηγορία είναι τα άτομα που δεν μπορούν να εργαστούν αλλά και δεν θέλουν να εργαστούν. Το εργατικό δυναμικό με τη σειρά του χωρίζεται σε δύο κατηγορίες: τους ανέργους και τους απασχολούμενους. Άνεργοι θεωρούνται τα άτομα τα οποία μπορούν και θέλουν να εργαστούν αλλά δεν βρίσκουν εργασία.

Απασχολούμενοι θεωρούνται τα άτομα που εργάζονται και φυσικά όπως προκύπτει από τον ορισμό θέλουν και μπορούν να εργαστούν. Συνεπώς, ως ανεργία ορίζουμε την κατάσταση των ατόμων που θέλουν να εργαστούν έναντι κάποιας αμοιβής αλλά δεν τους δίνετε η δυνατότητα.

Ακόμη, μπορεί να υπάρχει εκούσια (ηθελημένη) ανεργία. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις είναι πρόθυμες να προσλάβουν όσους έχουν τα απαραίτητα προσόντα και θέλουν να εργαστούν με την συγκεκριμένη αμοιβή, όμως μερικά άτομα του εργατικού δυναμικού θα ήθελαν να εργαστούν αλλά μόνο με υψηλότερη αμοιβή από την επικρατούσα. Ακούσια (αθέλητη) ανεργία υπάρχει όταν η πραγματική αμοιβή εργασίας είναι πάνω από το επίπεδο ισορροπίας και η προσφερόμενη ποσότητα εργασίας είναι μεγαλύτερη από τη

ζητούμενη ποσότητα εργασίας.

Η ανεργία χωρίζεται σε πολλά είδη, που το καθένα αντιμετωπίζεται διαφορετικά. Τα είδη είναι τα εξής: ανεργία τριβής, Εποχιακή ανεργία, κυκλική – κεϋνσιανή ανεργία, διαρθρωτική ανεργία και κλασική ανεργία.

Διάγραμμα 1.1 Σύνθεση του συνόλου του πληθυσμού (Γιώργος Δ. Σκουτέλης Αθήνα 1996, Ανεργία, αίτια και λύσεις, σελίδα 37)

1.1.1 Ανεργία τριβής

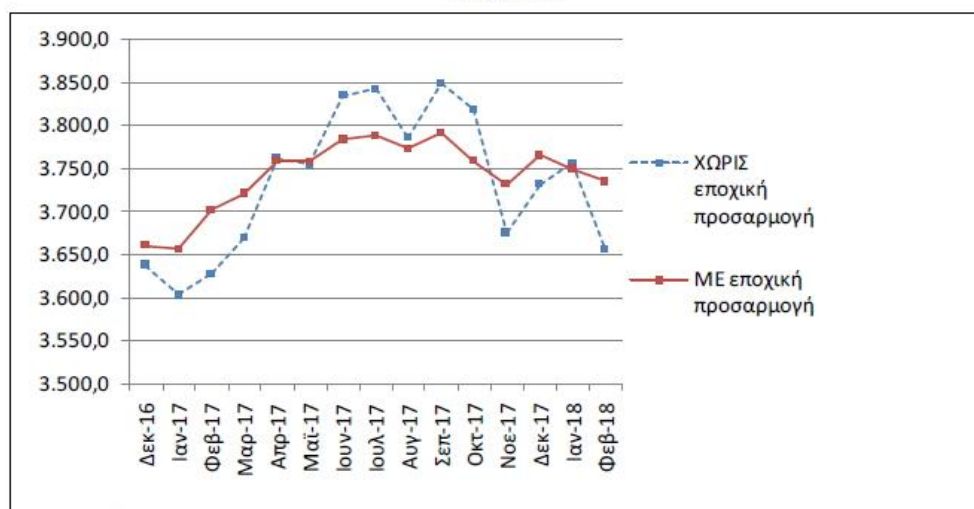
Η ανεργία τριβής προέρχεται από τη θέληση των εργαζομένων να αλλάζουν απασχόληση και μπορούμε να την χαρακτηρίσουμε βραχυχρόνια γιατί αναφέρεται στο χρονικό διάστημα από τη στιγμή που ένας εργαζόμενος φεύγει από τη μια εργασία και πηγαίνει σε άλλη εργασία που έχει βρει. Στο συνολικό εργατικό δυναμικό είναι μικρό το ποσοστό των ανέργων από την ανεργία τριβής αλλά μόνιμο διότι υπάρχουν συνέχεια μετακινήσεις εργαζομένων μεταξύ των απασχολήσεων. Συνήθως η ανεργία τριβής εμφανίζεται στους νέους που μπορούν πιο εύκολα να φύγουν από μια εργασία

και να αναζητήσουν κάποια άλλη που θεωρούν καλύτερη. Επίσης, είναι πιο σύνθητες αυτό το είδος ανεργίας σε μια δυναμική οικονομία που συνεχώς ανοίγουν νέες επιχειρήσεις ενώ κάποιες παλαιότερες παύουν να υπάρχουν.

1.1.2 Εποχιακή ανεργία

Η εποχιακή ανεργία αφορά κυρίως τον αγροτικό και τον τουριστικό τομέα. Συγκεκριμένες εποχές του χρόνου η οικονομική δραστηριότητα μειώνεται κι έτσι δημιουργείται αυτού του είδους η ανεργία. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι συμβαίνει κάθε χρόνο για μικρό χρονικό διάστημα. Αυτό δεν αποτελεί σημαντικό πρόβλημα γιατί όποιος θέλει μπορεί αν βρει συμπληρωματική εργασία, ώστε να μην μείνει άνεργος για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Γράφημα 3: Αριθμός Απασχολούμενων - Εποχικά και Μη Εποχικά Προσαρμοσμένες Εκτιμήσεις

(Σε χιλιάδες)

Διάγραμμα 1.1.2 εποχιακή ανεργία (πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

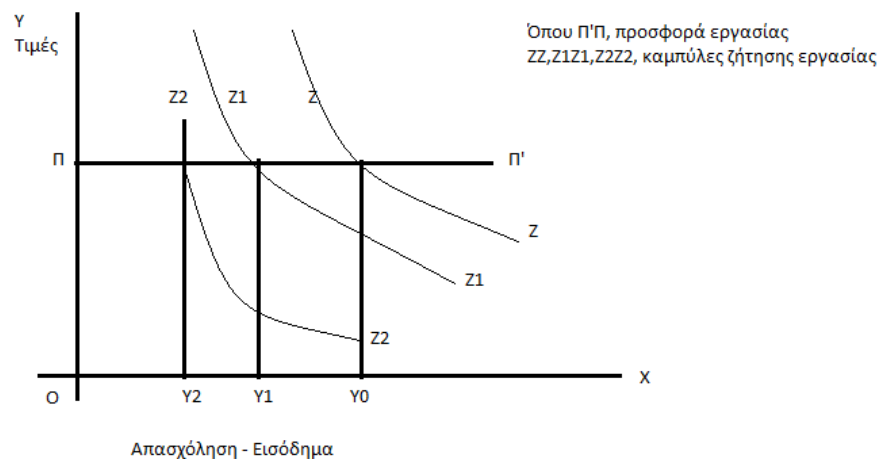
1.1.3 Κυκλική – Κεϋνσιανή ανεργία

Η κυκλική ανεργία ονομάζεται αλλιώς και κεϋνσιανή ανεργία. Η κυκλική ανεργία οφείλεται στην ανεπάρκεια της συνολικής ενεργού ζήτησης. Όταν η συνολική ζήτηση δεν μπορεί να απορροφήσει το προϊόν που παράγει μια οικονομία, οδηγεί σε μείωση της παραγωγής του, άρα και μείωση της

απασχόλησης.

Ορισμένα άτομα θέλουν να εργαστούν στην αγορά με τον μισθό που επικρατεί τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όμως δεν μπορούν να βρουν εργασία. Αυτό συμβαίνει όταν υπάρχει οικονομική ύφεση.

Για να αντιμετωπιστεί η κυκλική ανεργία πρέπει να γίνει αύξηση της συνολικής ζήτησης, άρα και της παραγωγής, του προϊόντος, της απασχόλησης και του εισοδήματος.

Διάγραμμα 1.1.3 Κεϋνσιανή ανεργία (Ανεργία ένα ψευδοπρόβλημα, Μαρία Νεγρεπόντη Δελιβάνη, σελίδα 100)

1.1.4 Διαρθρωτική ανεργία

Σε μια οικονομία μπορεί να υπάρχει ανεργία ακόμη και όταν η συνολική ζήτηση επαρκεί για να εξασφαλιστεί η πλήρης απασχόληση των συντελεστών παραγωγής άρα και του συντελεστή εργασίας.

Η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται όταν δεν υπάρχει αντιστοιχία (κλαδική ή γεωγραφική) ανάμεσα στις ειδικότητες και στις ευκαιρίες απασχόλησης όταν η διάρθρωση της ζήτησης και της παραγωγής μεταβάλλεται.

Όταν η προσφορά εργασίας δεν προσαρμόζεται εύκολα και γρήγορα στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ευκαιρίες απασχόλησης, προκαλεί διαρθρωτική ανεργία.

Η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να οφείλεται σε:

A.) αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης. (δηλαδή κάποιες αλλαγές στις προτιμήσεις των καταναλωτών) Αύξηση της ζήτησης για συγκεκριμένα προϊόντα που σημαίνει μείωση της ζήτησης για κάποια άλλα.

B.) μεταβολές της τεχνολογίας. Δημιουργούνται κάποιες νέες ειδικότητες και έτσι κάποιες άλλες παύουν να υπάρχουν.

Γ.) μεταβολές σύνθεσης του ΑΕγχΠ (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν).

Διαχρονικά βλέπουμε αύξηση των υπηρεσιών και μείωση του αγροτικού και βιομηχανικού τομέα.

Δ.) μη ύπαρξη αντιστοιχίας ανάμεσα στη χωροταξική κατανομή του εργατικού δυναμικού και των ευκαιριών απασχόλησης. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί σε μια περιοχή να υπάρχει πλεονάζουσα προσφορά εργασίας και σε κάποιες άλλες περιοχές ανικανοποίητη ζήτηση.

Όσο μικρότερη είναι η κινητικότητα των εργαζομένων μεταξύ ειδικοτήτων, επαγγελμάτων και περιοχών, τόσο μεγαλύτερη είναι η διαρθρωτική ανεργία. Συνήθως διαρθρωτική ανεργία βλέπουμε σε άτομα πιο μεγάλης ηλικίας. Όταν χάσουν την δουλειά τους δυσκολεύονται να εκπαιδευτούν ξανά. Επίσης, αυτό το είδος ανεργίας το βλέπουμε σε μια κατηγορία νέων ανθρώπων που δεν αποκτούν τις ειδικότητες που χρειάζονται οι οικονομίες στις οποίες ζουν, είτε γιατί δεν έχουν ενημερωθεί σωστά, είτε λόγω του λανθασμένου προγραμματισμού του εκπαιδευτικού συστήματος.

Για να αντιμετωπιστεί η διαρθρωτική ανεργία πρέπει να γίνει σωστή επαγγελματική κατάρτιση, μετεκπαίδευση και επανεκπαίδευση των ανέργων σε τομείς που υπάρχει έλλειψη άρα ζήτηση και με το να υπάρξουν κίνητρα (φορολογικά, πιστωτικά κ.α) για να γίνουν νέες επενδύσεις σε περιοχές που υπάρχει πλεονάζουσα εργασία.

1.1.5 Κλασική ανεργία

Λέμε πως έχουμε κλασική ανεργία όταν εσκεμμένα ο μισθός διατηρείται πάνω από το επίπεδο στο οποίο η καμπύλη προσφοράς εργασίας τέμνει την καμπύλη ζήτησης εργασίας. Αυτό μπορεί να συμβαίνει είτε γιατί ασκούν πίεση τα εργατικά σωματεία, είτε γιατί έχει καθιερωθεί οι μισθοί να

βρίσκονται σε υψηλότερο επίπεδο από το επίπεδο ισορροπίας της αγοράς εργασίας.

1.2 Μέτρηση ανεργίας

Η ανεργία μετριέται σύμφωνα με το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που δεν μπορεί να βρει δουλειά.

$$\text{ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ} = (\text{ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ} / \text{ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ}) * 100$$

Αν το μέγεθος της ανεργίας ή του εργατικού δυναμικού ή και των δύο μεταβάλλεται, τότε μπορεί να μεταβληθεί και το ποσοστό ανεργίας από περίοδο σε περίοδο. Ακόμη και όταν υπάρχει πλήρης απασχόληση και γενική ισορροπία της οικονομίας, ένα χαμηλό ποσοστό ανεργίας υπάρχει και ονομάζεται «φυσικό ποσοστό ανεργίας». Το ποσοστό ανεργίας είναι συνήθως υποεκτιμημένο γιατί δεν μπορεί να γίνει ακριβής μέτρηση του ποσοστού των ανέργων. Αυτό συμβαίνει γιατί υπάρχει η κεκρυμμένη ανεργία (πχ αγρότες, αυτοαπασχολούμενοι σε οικογενειακές επιχειρήσεις) και επίσης γιατί υπάρχει η υπόθεση του «αποθαρρημένου εργάτη». Αυτό σημαίνει ότι πολλοί άνθρωποι που δεν εργάζονται είναι πολύ απογοητευμένοι και δεν δηλώνουν ότι ψάχνουν εργασία. Άλλη μια μορφή κεκρυμμένης ανεργίας είναι ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται στον δημόσιο τομέα αλλά υποαπασχολούνται. Όταν αναφερόμαστε στην ανεργία θέλει πολύ προσοχή γιατί πολλές φορές το ποσοστό ανεργίας διαφέρει ως μέγεθος από τον αριθμό των ανέργων. Αρκετές φορές μπορούμε να δούμε τον αριθμό των ανέργων να αυξάνεται και το ποσοστό ανεργίας να μένει σταθερό ή και να μειώνεται. Αυτό συμβαίνει γιατί το ποσοστό ανεργίας δίνεται από τον λόγο "του αριθμού των ανέργων ως προς το εργατικό δυναμικό". Αν λοιπόν αυξηθεί ο αριθμός των ανέργων αλλά αυξηθεί και το εργατικό δυναμικό, τότε το ποσοστό ανεργίας θα είναι μειωμένο. Σε αντίθετη περίπτωση αν ο αριθμός των ανέργων μειωθεί και το εργατικό δυναμικό μειωθεί περισσότερο από τον αριθμό των ανέργων, τότε το ποσοστό ανεργίας αυξάνεται. Ωστόσο, όταν μειώνεται το ποσοστό ανεργίας δεν σημαίνει πάντα αύξηση της απασχόλησης γιατί μπορεί να μειωθεί ο αριθμός των ανέργων (πχ μερική απασχόληση.)

Μακροοικονομική Ανάλυση Θεωρία – Εφαρμογές (Εκδόσεις Ελένη Κιόχου, Αθήνα 2011 σελίδες 371-375.)

Ανεργία: Ένα Ψευδοπρόβλημα; , Εκδόσεις Σακκουλα, Θεσσαλονίκη, (Σελίδα: 41,91)

1.3 Σχέση πληθωρισμού και ανεργίας

Πληθωρισμός ονομάζεται η συνεχής αύξηση των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών, ενώ η ποσότητα τους παραμένει ίδια. Δηλαδή με τον πληθωρισμό υπάρχει διαχρονική πτώση της αγοραστικής αξίας του χρήματος. Η αύξηση του πληθωρισμού παρακολουθείται με αριθμοδείκτες σε ποσοστά επι της εκατό. Ο πληθωρισμός είναι ένα σύνθετο φαινόμενο και υπάρχουν πολλές θεωρίες γύρω από αυτό. Μερικά από τα αίτια του πληθωρισμού είναι:

A.) Η αύξηση του κόστους των πρώτων υλών και κυρίως των εισαγόμενων

B.) Η αύξηση του κόστους εργασίας

Γ.) Η αύξηση της τιμής των αγαθών και υπηρεσιών

Δ.) Η δημιουργία υπερκερδών

E.) Η αύξηση της κυκλοφορίας του χρήματος.

Τέλος, ο πληθωρισμός δεν θα ήταν τόσο μεγάλο πρόβλημα αν επιβάρυνε ομοιόμορφα τα επιμέρους εισοδήματα και τις τιμές των αγαθών και υπηρεσιών. Αυτό όμως δεν συμβαίνει αφού κινείται ανομοιόμορφα.

Ο καθηγητής Phillips (1958) της London School of Economics έδειξε ότι υπάρχει μια αρνητική σχέση ανάμεσα στην ανεργία και στον πληθωρισμό. Αυτή η αρνητική εμπειρική σχέση ανάμεσα στην ανεργία και τον πληθωρισμό έγινε γνωστή ως καμπύλη Phillips. Η καμπύλη Phillips δείχνει ότι οι υψηλοί ρυθμοί πληθωρισμού συνοδεύονται από χαμηλό ποσοστό ανεργίας και αντίστροφα. Δηλαδή, ότι μπορεί να υπάρχουν χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας με υψηλότερο πληθωρισμό και αντίστροφα. Για παράδειγμα αν η οικονομία βρίσκεται στο σημείο A_1 της καμπύλης Phillips με ποσοστό πληθωρισμού Π_1 και ποσοστό ανεργίας A_1 , η μείωση του πληθωρισμού από Π_1 σε Π_2 μπορεί να γίνει με την αύξηση του ποσοστού ανεργίας από A_1 σε A_2 . Αν η οικονομία είναι στο σημείο B και έχει πληθωρισμό Π_2 και ανεργία A_2 η μείωση του ποσοστού ανεργίας από A_2 σε A_1 γίνεται με αύξηση του πληθωρισμού από Π_2 σε Π_1 . Γενικά στην καμπύλη Phillips βλέπουμε όλους τους συνδυασμούς του πληθωρισμού και της ανεργίας σε μια οικονομία στο βραχυχρόνιο διάστημα.

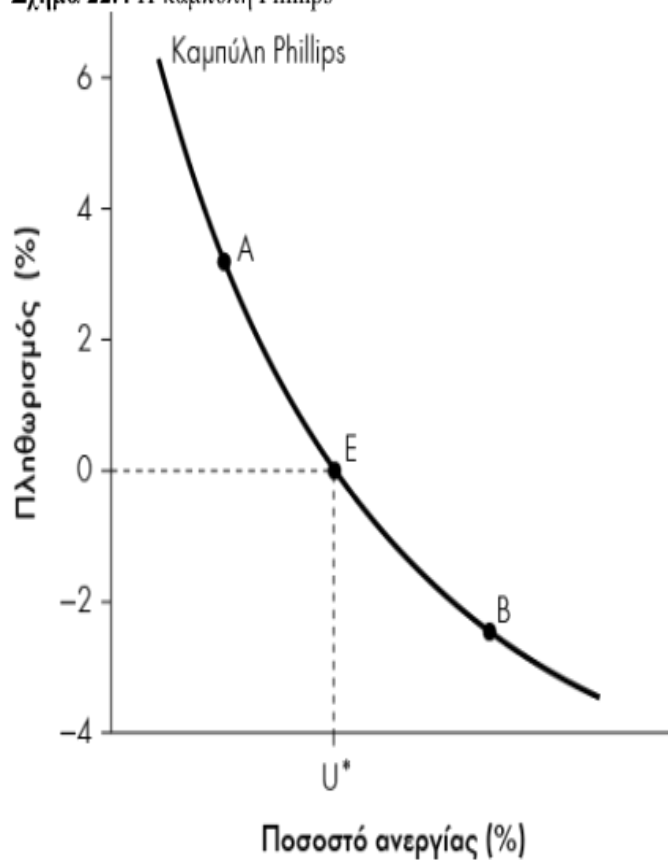
Για την σταθερότητα της καμπύλης Phillips υπάρχει αμφισβήτηση η οποία προέρχεται από:

A.) Μονεταριστές κυρίως τον Friedman και Phelps που διατύπωσαν την θεωρία των προσαρμοζόμενων προσδοκιών.

B.) Από τους οπαδούς της νέας κλασικής οικονομικής θεωρίας που διατύπωσαν την θεωρία ορθολογικών προσδοκιών για τον πληθωρισμό.

Δ

Σχήμα 22.4 Η καμπύλη Phillips

Η καμπύλη Phillips παρουσιάζει την αντίστροφη σχέση ανάμεσα στον υψηλότερο πληθωρισμό και τη μειωμένη ανεργία. Στη δεκαετία του 1960, οι άνθρωποι πίστευαν ότι ένα ποσοστό ανεργίας U^* γύρω στο 2,5% θα συνοδευόταν από μηδενικό πληθωρισμό.

Διάγραμμα 1.3 καμπύλη Phillips (πηγή : βικιπαίδεια)

Θόδωρος Κατσανέβας, Εκδόσεις Α. Σταμούλης Αθήνα (Σελίδα 71)

Σύγχρονη Μακροοικονομική θεωρία & πολιτική, Αθήνα 2008 (Σελίδα 347)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Οικονομική κρίση και ανεργία στην Ελλάδα

Σε αυτό το κεφάλαιο θα ερμηνεύσουμε τον όρο οικονομική κρίση θεωρητικά. Θα παρουσιάσουμε τις αλλαγές στο ποσοστό ανεργίας πριν και μετά την οικονομική κρίση στην Ελλάδα και θα διερευνήσουμε την ανεργία ως προς διάφορους τομείς. Συγκεκριμένα, θα αναφερθούμε στην ανεργία ανάμεσα στα φύλα και ηλικιακές ομάδες. Ακόμη, σημαντικό είναι να αναφερθούμε στην ανεργία ανά τομέα δραστηριότητας. Τέλος, θα διαχωρίσουμε το ποσοστό των ανέργων ανά περιφέρεια και θα δούμε πως η ανεργία εκτός από την Ελλάδα έχει πλήξει τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Σε χιλιάδες)

		Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας (%)	Ποσοστό εργατικού δυναμικού (%)
	Σύνολο⁽²⁾	3.791,4	1.016,6	4.373,4	21,1	52,4
ΦΥΛΟ	Άνδρες	2.187,8	469,5	1.769,3	17,7	60,0
	Γυναίκες	1.603,6	547,1	2.604,1	25,4	45,2
ΗΛΙΚΙΑ	15 - 19	15,2	19,0	494,2	55,5	6,5
	20 - 24	135,9	98,7	287,0	42,1	45,0
	25 - 29	337,8	145,6	100,4	30,1	82,8
	30 - 44	1.631,2	415,2	257,5	20,3	88,8
	45 - 64	1.601,3	329,2	1.024,0	17,1	65,3
	65+	70,1	9,0	2210,4	11,3	3,5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	206,4	49,6	254,9	19,4	50,1
	Κεντρική Μακεδονία	624,9	188,3	788,8	23,2	50,8
	Δυτική Μακεδονία	85,1	35,3	114,6	29,3	51,2
	Ήπειρος	104,0	35,5	152,6	25,4	47,8
	Θεσσαλία	254,6	64,1	302,7	20,1	51,3
	Ιόνιοι Νήσοι	80,0	14,7	77,6	15,5	54,9
	Δυτική Ελλάδα	219,5	77,7	275,7	26,2	51,9
	Στερεά Ελλάδα	187,6	49,0	236,9	20,7	50,0
	Αττική	1.374,7	376,4	1.519,6	21,5	53,5
	Πελοπόννησος	207,7	39,2	221,7	15,9	52,7
	Βόρειο Αιγαίο	69,5	19,5	76,0	21,9	54,0
	Νότιο Αιγαίο	133,3	22,2	119,0	14,3	56,6
	Κρήτη	244,1	45,1	233,3	15,6	55,4
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Έως λίγες τάξεις Δημοτικού	14,9	10,9	342,4	42,3	7,0
	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	390,6	113,0	1.529,7	22,4	24,8
	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1.667,9	507,3	1.852,6	23,3	54,0
	Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	366,7	124,4	143,5	25,3	77,4
	Τριτοβάθμια εκπαίδευση	1.351,3	260,9	505,2	16,2	76,1
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	Ελληνική	3.567,8	939,4	4.250,1	20,8	51,5
	Ξένη	223,6	77,1	123,3	25,7	70,9

Διάγραμμα 2 Η ανεργία στην Ελλάδα (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

2.1 Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα

Με τον όρο οικονομική κρίση εννοούμε το φαινόμενο που μια οικονομία αντιμετωπίζει συνεχώς μια αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας. Ως οικονομική δραστηριότητα είναι όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη όπως η απασχόληση, το εθνικό εγχώριο προϊόν, οι επενδύσεις κλπ.

Οι περισσότερες ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου

βιώνουν την οικονομική κρίση και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ανεργία. Σε παγκόσμιο επίπεδο η ανεργία τρέχει με πολύ γρήγορους ρυθμούς και θεωρείται ως η σημαντικότερη επίπτωση της κρίσης. Η Ελλάδα την τελευταία δεκαετία βιώνει και αυτή σε μεγάλο βαθμό την οικονομική κρίση. Πλέον οι απολύσεις είναι ένα καθημερινό φαινόμενο και ο αριθμός των ανέργων συνεχώς αυξάνεται. Η ανασφάλεια και ο φόβος των εργαζομένων δημιουργούν άλλα προβλήματα. Το μέγεθος της ανεργίας στην Ελλάδα κατά την οικονομική κρίση είναι δύσκολο να μετρηθεί με σιγουριά διότι όπως είπαμε και παραπάνω απασχολούμενος θεωρείται κάποιος που έχει εργαστεί έστω και μια ώρα την εβδομάδα. Επίσης, υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό μη αμειβόμενων μελών σε οικογενειακές επιχειρήσεις. Τέλος, υπάρχει συνεχής αύξηση της μερικής απασχόλησης.

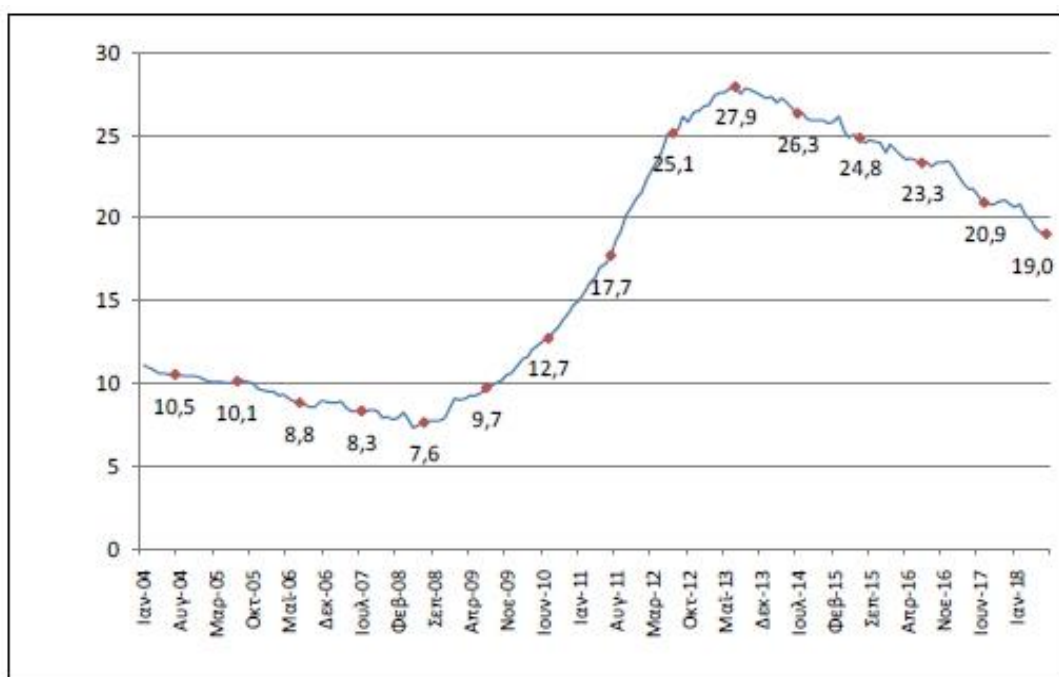
Ενημέρωση, Μηνιαία Έκδοση του INE/ ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ Τεύχος 159, Μάρτιος 2009
(Σελίδα: 18)

2.2 Τα ποσοστά της ανεργίας πριν και μετά την κρίση

Μακροχρόνια, υπάρχει ένα ελάχιστο ποσοστό ανεργίας το οποίο είναι συνεπές με σταθερό πληθωρισμό. Αυτό ονομάζεται φυσικό ποσοστό ανεργίας. Δεδομένου ότι η αγορά εργασίας είναι σε ισορροπία και δεν υπάρχει περίπτωση να αυξηθούν οι μισθοί και στη συνέχεια οι τιμές, τότε θεωρούμε ότι υπάρχει το φυσικό ποσοστό ανεργίας και συγκεκριμένα ονομάζεται "μη επιταχυνόμενος πληθωρισμός ανεργίας". Ο όρος φυσικό ποσοστό ανεργίας επιλέχθηκε διότι θέλει να δείξει ότι κάτω από τις επικρατούσες συνθήκες ανάπτυξης και θεσμών αυτό το ποσοστό είναι κανονικό ή φυσιολογικό δηλαδή δεν αποτελεί κάποιο πρόβλημα για την οικονομία. Ποσοστό ανεργίας υπάρχει ακόμη και όταν έχουμε πλήρη απασχόληση. Πάντως, υπάρχει μεγάλη δυσκολία στο να προσδιοριστεί με σαφήνεια η έννοια του φυσικού ποσοστού ανεργίας. Οι βασικότεροι προσδιοριστικοί παράγοντες του φυσικού ποσοστού ανεργίας είναι οι εξής:

- Το αν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση ή ανάκαμψη.

- Αν στο εργατικό δυναμικό υπάρχουν νέοι, γυναίκες και ο ρυθμός εισόδου νέων ατόμων στο εργατικό δυναμικό.
- Η μεταβολή της ζήτησης εργασίας στις διάφορες επιχειρήσεις της οικονομίας.
- Οι διάφορες παροχές και τα επιδόματα ανεργίας συμβάλλουν στην αύξηση του φυσικού ποσοστού ανεργίας, μαζί με το ποσοστό του επιδόματος ανεργίας ως προς τον καθαρό μισθό.
- Η επιθυμία και η δυνατότητα των νέων ανθρώπων να ψάχνουν να βρουν εργασία.
- Η δημογραφική διάρθρωση του εργατικού δυναμικού.
- Να οργανωθεί η αγορά εργασίας που σχετίζεται με την ύπαρξη υπηρεσιών απασχόλησης των νέων και υπηρεσιών ευρέσεως εργασίας. Οι παραπάνω παράγοντες επηρεάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό το φυσικό ποσοστό ανεργίας.

Διάγραμμα 2.2 ποσοστό ανεργίας ανά έτος (πηγή: tax heaven)

Το 2004 δηλαδή πριν αρχίσει να κάνει την εμφάνιση της η οικονομική κρίση στην Ελλάδα, βλέπουμε ότι το ποσοστό ανεργίας ήταν αρκετά χαμηλό. Το 2004 το ποσοστό ανεργίας είναι κοντά στο 10,5% και στη συνέχεια μέχρι το

2008 εξακολουθεί να είναι ακόμη χαμηλότερο στο 7,8% . Με το που αρχίζει η οικονομική κρίση στην χώρα μας παρατηρούμε ότι το 2009 αυξάνεται στο 9,6% και στη συνέχεια μετά από ένα έτος στο 12,7%. Το 2011 φτάνει στο 17,9% ενώ το 2012 στο 24%. Υψηλότερη τιμή καταγράφεται το 2013 στο 27,7%. Το 2014 βλέπουμε για πρώτη φορά μια μικρή μείωση κατά τη διάρκεια της κρίσης στο 26,5%. Μικρή μείωση συνεχίζεται μέχρι σήμερα με ποσοστό το 2015 24,8%, 2016 23,3%, 2017 20,9 και τέλος το 2018 με ποσοστό 19%.

Διάγραμμα 2.2* ποσοστό ανεργίας (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Μακροοικονομική Ανάλυση Θεωρία – Εφαρμογές Εκδόσεις Ελένη Κιόχου, Αθήνα 2011 (Σελίδα: 378.)

2.2.1 Ανεργία στα φύλα

Η οικονομική κρίση έχει ως συνέπεια την ανεργία. Σύμφωνα με την έρευνα της γενικής γραμματείας ισότητας των δύο φύλων, προκύπτει ότι όσο μεγαλώνει το πρόβλημα της οικονομική κρίσης τόσο δυσκολότερη είναι η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα. Ανισότητες στην Ελλάδα υπήρχαν και πριν από την οικονομική κρίση ως προς τους μισθούς, την απασχόληση και την ανεργία. Στο παρακάτω διάγραμμα θα

δούμε πως εξελίσσεται το πρόβλημα αυτό στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. Το 2000 βλέπουμε ότι άνεργοι άνδρες ήταν περίπου 100 χιλιάδες άτομα σε αντίθεση με τις γυναίκες που ήταν περίπου 180 χιλιάδες. Το 2001 και το 2002 παρατηρούμε μια πολύ μικρή μείωση. Το 2003, 2004 και 2005 η ανεργία όσον αφορά τους άνδρες αγγίζει τα 70 χιλιάδες άτομα ενώ στις γυναίκες περίπου 170 χιλιάδες άτομα. Τα επόμενα τρία χρόνια έως το 2008 βλέπουμε ότι οι άνδρες άνεργοι είναι περίπου 60 χιλιάδες ενώ οι γυναίκες 160, 140 και 120 χιλιάδες αντίστοιχα. Από το 2009 και μετά ξεκινάει μια αύξηση και στα δυο φύλα οι άνδρες είναι περίπου 70 χιλιάδες ενώ οι γυναίκες 125. Το 2010 οι άνδρες είναι περίπου 110 χιλιάδες και οι γυναίκες 170. Το 2011 οι άνδρες αγγίζουν τις 190 χιλιάδες και οι γυναίκες 240 χιλιάδες. Το 2012 παρατηρούμε μια πολύ μεγάλη αύξηση του φαινομένου. Οι γυναίκες είναι περίπου στις 370 χιλιάδες και οι άνδρες 345 χιλιάδες περίπου.

Διάγραμμα 2.2.1 Η ανεργία ανάμεσα στα φύλα από το 2000 έως το 2012 (πηγή: Eurostat)

Στη συνέχεια το 2013 βλέπουμε το ποσοστό των ανδρών να είναι 24,1% ενώ των γυναικών 30,5%. Τον επόμενο χρόνο το ποσοστό των ανδρών είναι 24,6 ενώ των γυναικών 30,7. Το 2015 το ποσοστό των ανδρών μειώνεται σε 22,6 ενώ των γυναικών σε 29,9%. Η μείωση συνεχίζεται και τον επόμενο χρόνο με ποσοστό των ανδρών 20,4 και των γυναικών 28,6. Το 2017 οι άνδρες αγγίζουν το ποσοστό του

19% και οι γυναίκες το 27,1%. Τέλος, το 2018 το ποσοστό των ανδρών είναι 16,4 ενώ των γυναικών 26,2%.

Πίνακας 2: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά φύλο, Φεβρουάριος 2013 – 2018

Φύλο	Φεβρουάριος					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Άρρενες	24,1	24,6	22,6	20,4	19,0	16,4
Θήλειες	30,5	30,7	29,9	28,6	27,1	26,2
Σύνολο	26,8	27,3	25,8	24,1	22,6	20,8

Διάγραμμα 2.2.1* Ποσοστό ανεργίας κατά φύλο 2013 – 2018 (πηγή: tax heaven)

2.2.2 Ανεργία ανά ηλικία

Η ανεργία κατά την οικονομική κρίση πλήττει την Ελλάδα ανεξαρτήτως ηλικίας. Το ποσοστό ανεργίας για τους νέους είναι αρκετά μεγάλο και φτάνει το 50%. Στο διάγραμμα που ακολουθεί βλέπουμε ότι στις ηλικίες 15-24 το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλότερο με μεγαλύτερη τιμή το 2013 που αγγίζει το 60%. Στο διάγραμμα φαίνεται ότι όσο μεγαλώνει η ηλικία τόσο μικραίνει το ποσοστό ανεργίας πράγμα που μας αποδεικνύει για ακόμη μια φορά τις μεγάλες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στους νέους.

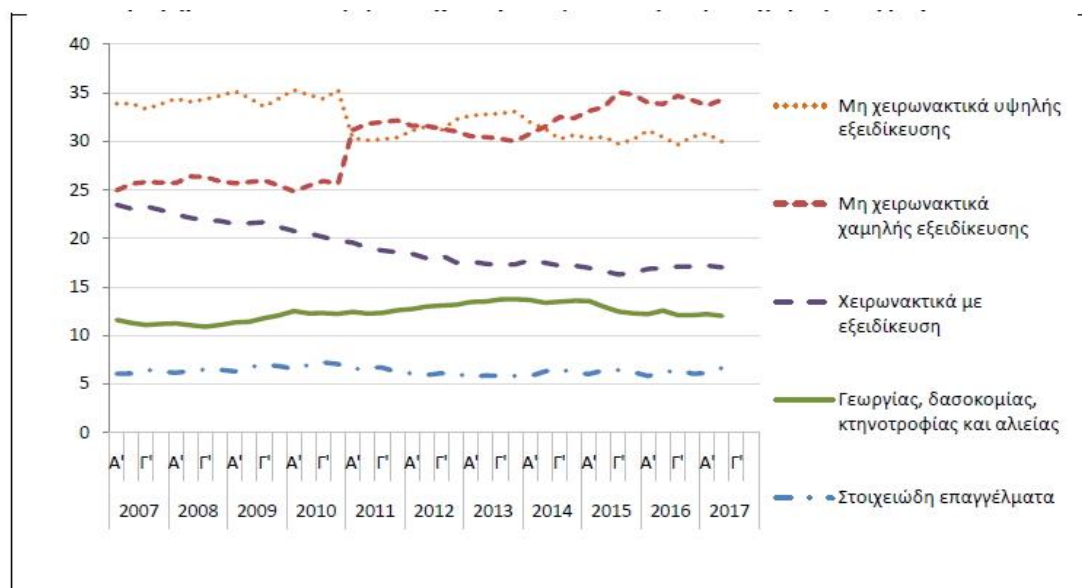
Πίνακας 3: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά ομάδες ηλικιών, Μάιος 2012 - 2017¹

Ομάδες ηλικιών	Μάιος					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
15-24	54,1	60,0	54,1	50,0	49,7	44,4
25-34	32,5	36,3	34,9	31,6	30,3	27,9
35-44	20,1	24,0	23,5	22,4	20,4	19,1
45-54	17,3	20,6	21,2	19,7	19,5	17,2
55-64	12,7	15,9	17,9	17,6	18,5	19,8
65-74	4,9	10,4	11,4	12,2	12,8	10,6
Σύνολο	24,1	27,8	27,1	25,1	23,6	21,7

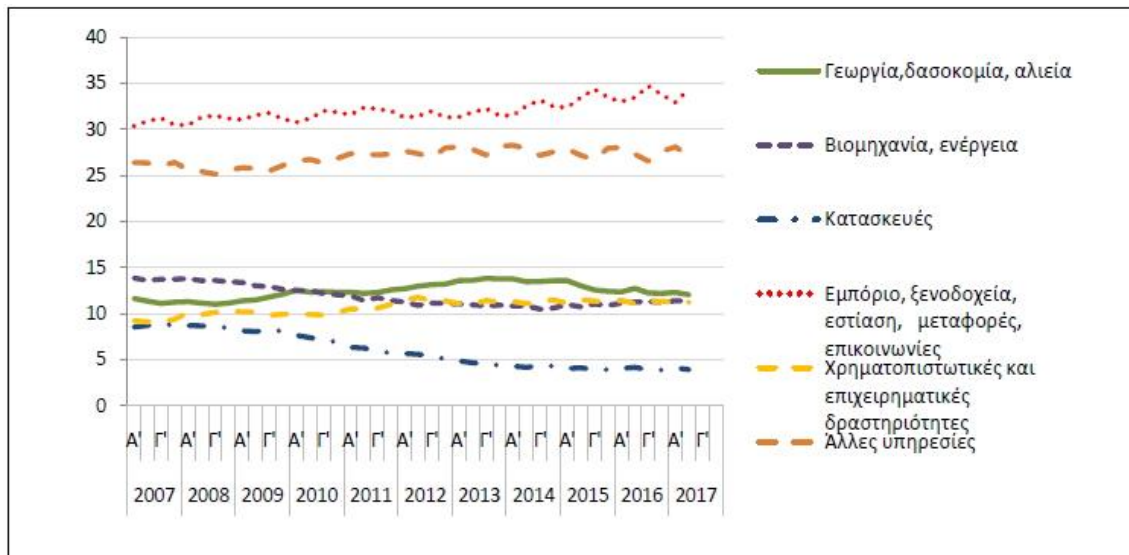
Διάγραμμα 2.2.2 Ποσοστό ανεργίας κατά ομάδες ηλικιών 2012 έως 2017 (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

2.2.3 Ανεργία ανά τομέα δραστηριότητας

Στο παρακάτω γράφημα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων είναι τα άτομα που εργάζονται στην παροχή υπηρεσιών, πωλητές με 23,7%, οι επαγγελματίες με 19,4% και οι κτηνοτρόφοι, γεωργοί, αλιείς με ποσοστό 11,1%. Εξετάζοντας την εξέλιξη της κατανομής βλέπουμε ότι αυξάνεται πολύ το ποσοστό των απασχολούμενων σε μη χειρωνακτικά επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης και σε χειρωνακτικά με εξειδίκευση, ενώ όσον αφορά τους απασχολούμενους σε επαγγέλματα γεωργικά το ποσοστό παραμένει σταθερό. Από το 2007 – 2017 βλέπουμε αύξηση του ποσοστού για τους εργαζόμενους στο εμπόριο, στις μεταφορές, τις επικοινωνίες, τα ξενοδοχεία και στον τομέα της εστίασης. Μείωση του ποσοστού βλέπουμε στους εργαζόμενους στις κατασκευές και την βιομηχανία.

Διάγραμμα 2.2.3 Ανεργία ανά τομέα δραστηριότητας (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 2.2.3* Ανεργία ανά τομέα δραστηριότητας (πηγή : ΕΛΣΤΑΤ)

2.3 Ανεργία ανά περιφέρεια

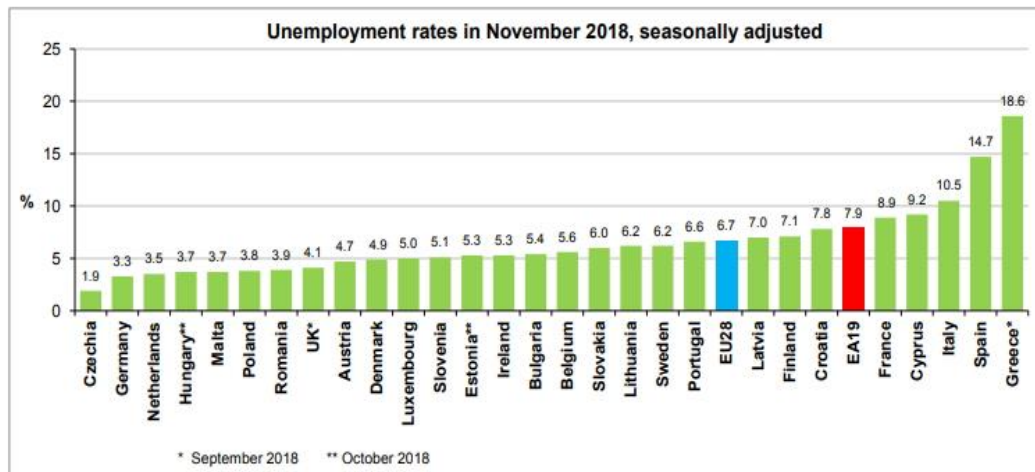
Το τελευταίο τρίμηνο του 2018 σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία η Ήπειρος είναι ένατη όσον αφορά το ποσοστό ανεργίας με 17,3%. Πρώτη με ποσοστό 25,3% είναι η Δυτική Μακεδονία ενώ τα πιο χαμηλά ποσοστά έχουν η Κρήτη 12,3% και η Πελοπόννησος με 13,5%. Τον προηγούμενο χρόνο δηλαδή το 2017 η Ήπειρος κατείχε την Πέμπτη θέση με ποσοστό 23,2%.

	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας (%)	Ποσοστό εργατικού δυναμικού (%)
Σύνολο⁽²⁾	3.833,7	881,1	4.411,6	18,7	51,7
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	213,5	42,3	252,5	16,5	50,3
Κεντρική Μακεδονία	646,3	160,6	789,1	19,9	50,6
Δυτική Μακεδονία	88,0	29,9	114,9	25,3	50,6
Ήπειρος	110,5	23,1	156,2	17,3	46,1
Θεσσαλία	249,6	56,0	312,1	18,3	49,5
Ιόνιοι Νήσοι	71,1	14,1	85,8	16,6	49,8
Δυτική Ελλάδα	218,2	68,8	281,9	24,0	50,4
Στερεά Ελλάδα	191,1	43,7	237,2	18,6	49,7
Αττική	1.395,3	326,1	1.518,2	18,9	53,1
Πελοπόννησος	205,7	32,1	228,4	13,5	51,0
Βόρειο Αιγαίο	71,6	20,3	74,5	22,1	55,2
Νότιο Αιγαίο	126,8	29,6	118,6	18,9	56,9
Κρήτη	246,0	34,4	242,1	12,3	53,7

Διάγραμμα 2.3 ποσοστό ανεργίας ανά περιφέρεια (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

2.3.1 Ανεργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Σύμφωνα με την έρευνα της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας τον Νοέμβριο του 2018 βλέπουμε ότι χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας αντιστοιχούν στην Τσεχία με ποσοστό 1,9%, στην Γερμανία με 3,3% και κάτω χώρες με 3,5%. Εν αντιθέσει τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας αφορούν την Ελλάδα με ποσοστό 18,6% και την Ισπανία με 14,7%. Με βάση έρευνα που έγινε το 2017 βλέπουμε ότι το ποσοστό ανεργίας της Εσθονίας παρέμεινε σταθερό ενώ σε όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη το ποσοστό μειώθηκε.

Διάγραμμα 2.3.1 Ανεργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση (πηγή: tax heaven)

Κεφάλαιο 3: Συνέπειες της Ανεργίας σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο

Σε αυτό το κεφάλαιο της εργασίας μου, θα μιλήσουμε για τις συνέπειες της ανεργίας αρχικά σε οικονομικό επίπεδο και ύστερα σε κοινωνικό επίπεδο. Μια από τις μεγαλύτερες συνέπειες της ανεργίας είναι η μετανάστευση και σε αυτό το κεφάλαιο θα εστιάσουμε σε αυτό το πρόβλημα που αφορά κυρίως τους νέους ηλικιακά. Οι συμπατριώτες μας του Εξωτερικού διαπρέπουν στις τέχνες, τις επιστήμες και τις επιχειρήσεις. Αυτό το θέμα αποτελεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον οικονομικής, πολιτικής και κοινωνιολογικής ανάλυσης. Τέλος, θα αναφέρουμε πως η ανεργία επηρεάζει την ψυχολογία των ανθρώπων και πως από την μια στιγμή στην άλλοι οι άνεργοι έρχονται αντιμέτωποι με τον κοινωνικό αποκλεισμό.

3.1 Οι συνέπειες της ανεργίας σε οικονομικό επίπεδο

Η ανεργία είναι ένα τεράστιο πρόβλημα που μαστίζει στις μέρες μας. Οι οικονομικές συνέπειες της ανεργίας είναι οι εξής:

- Παραγωγή μικρότερης ποσότητας προϊόντος ενώ μπορεί να παραχθεί πολύ μεγαλύτερη ποσότητα με το εργατικό δυναμικό που υπάρχει σε μια οικονομία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα απώλεια προϊόντος, εισοδήματος και υποκατανάλωση. Αυτή η απώλεια έχει σοβαρό κόστος για όλη την κοινωνία.

Μέσω του νόμου Okun η οικονομική θεωρία έχει ποσοτικοποιήσει τη σχέση μεταξύ προϊόντος και ανεργίας. Σύμφωνα με τον νόμο Okun όταν αυξάνεται το ποσοστό ανεργίας κατά μια μονάδα, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Εγχ.Π) μειώνεται κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το πραγματικό δυνητικό Α.Εγχ.Π.

- Η απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένεια του. Η ανεργία κυρίως πλήττει περισσότερο τους νέους ανθρώπους από ότι το υπόλοιπο εργατικό δυναμικό ηλικιακά. Έτσι, ο οικογενειάρχης αδυνατεί να εξασφαλίσει ένα κανονικό επίπεδο διαβίωσης για την οικογένεια του και ο νέος δεν τολμάει να δημιουργήσει οικογένεια και να είναι αισιόδοξος για το μέλλον του. Έτσι δημιουργείται το δημογραφικό πρόβλημα και έτσι η οικονομία είναι αδύναμη να πετύχει το μέγιστο προϊόν που μπορεί να παράγει.
- Τέλος, ο κρατικός προϋπολογισμός επιβαρύνεται λόγω των διάφορων επιδομάτων και άλλων παροχών ανεργίας.

3.2 Ανεργία σε κοινωνικό επίπεδο

Οι συνέπειες της ανεργίας σε κοινωνικό επίπεδο είναι οι εξής:

- Εξαιτίας της ανθρώπινης δυστυχίας και της απογοήτευσης, η ανεργία δημιουργεί σοβαρό κοινωνικό κόστος και κυρίως όταν διαρκεί για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Ο άνεργος, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, αυτοπεποίθησης, αξιοπρέπειας, οικογενειακής τριβής και άλλα.
- Όταν το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλό, παρατηρούνται συνήθως φαινόμενα εγκληματικότητας, προβλήματα με ναρκωτικά, αλκοολισμού και άλλων κοινωνικών φαινομένων.

3.3 Μετανάστευση

Η Ελληνική αγορά εργασίας είναι πλέον αδύναμη να απορροφήσει το πλεονάζων εργατικό δυναμικό κι έτσι οδήγησε πολλούς ανέργους να αναζητήσουν μια θέση εργασίας στο εξωτερικό. Σε συνδυασμό με την εσωτερική μετανάστευση και την έντονη αστικοποίηση του πληθυσμού κυρίως στο λεκανοπέδιο αλλά και στη Θεσσαλονίκη, η εξωτερική μετανάστευση είχε ως αποτέλεσμα η ύπαιθρος και ολόκληρη η χώρα να ερημώσουν. Κυρίως τα νησιά και Ήπειρος και στη συνέχεια η Μακεδονία και η Θράκη ερήμωσαν από νέους ανθρώπους και πλέον έμειναν μόνο ηλικιωμένοι οι οποίοι ζουν ακόμη μόνο από τα μεταναστευτικά εμβάσματα. Η εξωτερική μετανάστευση οδήγησε στη δημιουργία μιας άλλης Ελλάδας που αναπτύσσεται, ζει και δημιουργεί έξω από τη χώρα. Οι Έλληνες και οι ομογενείς του εξωτερικού υπολογίζεται ότι ανέρχονται σε δέκα εκατομμύρια άτομα και πολύ πιθανό και περισσότερα. Σύμφωνα με το Υπουργείο εσωτερικής ασφάλειας από το 2010-2014 έχουν δοθεί 6.340 άδειες παραμονής με καθεστώς μόνιμου κατοίκου για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. 1616 Έλληνες έχουν μεταναστεύσει στον Καναδά και λέγεται πως μπορεί να είναι και περισσότεροι που εργάζονται παράνομα εκεί. Σύμφωνα με τα στοιχεία των Ελληνικών διπλωματικών αρχών του 2015, παρατηρήθηκε ότι μεταναστεύουν στην Αυστραλία 9.000 άτομα κατά έτος. Πολλοί από αυτούς όμως δε καταγράφονται ως νέες αφίξεις διότι πρόκειται για ομογενείς με διπλή υπηκοότητα και λόγω της οικονομικής κρίσης φεύγουν από την Ελλάδα προς την Αυστραλία. Στο Κουβέιτ μεταναστεύουν οι Έλληνες για απασχόληση στον κατασκευαστικό τομέα, σε πολυεθνικές επιχειρήσεις και στο εμπόριο. Στο Κατάρ οι ομογενείς έφτασαν το 2014 τους 1000 και συνεχίζει η αυξητική τάση. Ασχολούνται κυρίως με τις κατασκευές. Πάνω από 3.352 νέοι Έλληνες που κατέχουν πανεπιστημιακούς τίτλους εκπαίδευσης μετανάστευσαν στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και κατέχουν πολύ σπουδαίες θέσεις σε τράπεζες, ξενοδοχεία και πανεπιστήμια. Στην Ολλανδία σήμερα βρίσκονται περίπου 16.000 Έλληνες χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι φοιτητές που είναι περίπου 2.500. Στη Γαλλία εκτιμάται ότι ζουν πάνω από 15.000 Έλληνες και περίπου 2.000 φοιτητές. Στην Κύπρο περίπου 31.474 Έλληνες έχουν αποκτήσει άδεια εργασίας και στην Αυστρία συνολικά 6.165 Έλληνες από διάφορες κοινωνικές, μορφωτικές, επαγγελματικές ομάδες και ηλικίας 25-45 ετών. Στην Δανία σύμφωνα με τη Δανική στατιστική

υπηρεσία είναι 2.360 οι Έλληνες μετανάστες και κυρίως σε ηλικία έως 34 ετών. Στη Νορβηγία οι Έλληνες που μετανάστευσαν ανά φύλο είναι 903 και στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν αυξηθεί εξίσου οι Έλληνες μετανάστες. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται ο αριθμός των Ελλήνων μεταναστών στην Γερμανία ανά φύλο από το 2010 έως το 2015.

Έτος	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
2010	12256	7580	4676
2011	23043	13890	9153
2012	32660	18873	13787
2013	32088	18549	13539
2014	28752	16730	12022
2015*	28256	16731	11525

ΥΠΕΞ

Διάγραμμα 3.3 Μετανάστευση των Ελλήνων στην Γερμανία ανά φύλο (πηγή: ΥΠΕΞ)

Οι Έλληνες μετανάστες στο Βέλγιο αγγίζουν περίπου τους 5.000, στο Λουξεμβούργο περίπου 2.572, Στην Ελβετία περίπου 5.000 και στην Ρουμανία 5.000 και περίπου 1.000 φοιτητές. Στη Σλοβακία σπουδάζουν περίπου 1.100 Έλληνες φοιτητές και περίπου 150-200 Έλληνες δουλεύουν σε πολυεθνικές. Στην Κούβα από το 2010-2015 σύμφωνα με την κρατική στατιστική υπηρεσία έχουν μεταναστεύσει μόνο 29 Έλληνες πολίτες και στο Περού ο αριθμός είναι μονοψήφιος.

Η.Π.Α.	6,340
ΚΑΝΑΔΑΣ	1,616
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	248
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	45,000
ΚΟΥΒΕΙΤ	500
ΚΑΤΑΡ	650
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	1,852
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	8,000
ΓΑΛΛΙΑ	-
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	-
ΚΥΠΡΟΣ	31,474
ΑΥΣΤΡΙΑ	6,165
ΔΑΝΙΑ	1,419
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	9,901
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	51,859
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	157,055
ΒΕΛΓΙΟ	5,000
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	464
ΕΛΒΕΤΙΑ - ΓΕΝΕΥΗ	5,000
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	-
ΚΟΥΒΑ	29
Σύνολο	332,572

ΥΠΕΞ

Διάγραμμα 3.3* Μετανάστευση Ελλήνων στο εξωτερικό (πηγή: ΥΠΕΞ)

Οικονομική της Εργασίας και Εργασιακές Σχέσεις, Θόδωρος Κατσανέβας (Σελίδα: 237)

www.semifind.gr

3.4 Ανεργία και κοινωνικός αποκλεισμός

Τις τελευταίες δεκαετίες βλέπουμε ότι μερικοί άνθρωποι θεωρούνται αποκλεισμένοι από την κοινωνία. Οι αποκλεισμένοι του σήμερα διαφέρουν από τους αποκλεισμένους παλιότερα. Πλέον οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν είναι αποκλεισμένα αντιθέτως με τα άτομα σε μακροχρόνια ανεργία, άτομα που βγήκαν από "κλειστά ιδρύματα" (ψυχιατρεία, νοσοκομεία, φυλακές) και άτομα που δεν κατάφεραν να προσαρμοστούν επαγγελματικά. Το να επανενταχθούν αυτές οι ομάδες στην κοινωνία είναι πολύ δύσκολο γιατί βρίσκονται σε μια λογική συνεχούς προσωρινότητας. Οι άνεργοι είναι οι μόνοι που μπορούν να ορίσουν την ανεργία γιατί την βιώνουν καθημερινά. Ούτε οι οικονομολόγοι ούτε οι στατιστικοί μπορούν να το αντιληφθούν ακριβώς. Οι άνεργοι βιώνουν καθημερινά στερήσεις, αίσθημα ντροπής και άγχος για το απρόβλεπτο μέλλον. « Η ανεργία βιώνεται ως ένας βαθύς τραυματισμός, που αγγίζει το σύνολο της ιδιωτικής, οικογενειακής και κοινωνικής ζωής». Στην εποχή που ζούμε η εργασία αποτελεί μια μορφή αναγνώρισης, χρησιμότητας και κοινωνικής ύπαρξης. Αντιθέτως, η απόλυση βιώνεται ως αποκλεισμός. Η ανεργία λοιπόν βιώνεται ως διαδικασία απαξίωσης. Όταν κάποιος είναι άνεργος έχει κενό χρόνο έτσι οδηγείται στην πλήξη, το άγχος, τις ενοχές και την ανικανότητα. Όταν ο άνδρας (ο αρχηγός της οικογένειας) μένει άνεργος και η γυναίκα εργάζεται, η ανεργία ανατρέπει τα στερεότυπα πρότυπα των ρόλων στο εσωτερικό της. Από το άγχος και τις ενοχές του, ο άνεργος μπορεί να γίνει επιθετικός και εριστικός. Εάν ο άνεργος στην οικογένεια είναι η γυναίκα συνήθως πιέζεται από το περιβάλλον για να γίνει νοικοκυρά κάτι που δεν πρέπει να κάνει αλλά να αγωνιστεί για τα δικαιώματά της. Όταν στην οικογένεια επικρατεί αίσθημα ανασφάλειας και δεν υπάρχει οικογενειακή ισορροπία τότε αυτό επηρεάζει και την συμπεριφορά των παιδιών. Ακόμη και στις δύο περιπτώσεις αφού το εισόδημα μειώνεται τα άτομα που βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση δεν μπορούν να κάνουν σχέδια για το μέλλον αλλά ούτε και να ανταπεξέλθουν στην καθημερινότητα. Εκτός από τον οικογενειακό περίγυρο, όλες οι κοινωνικές σχέσεις διαταράσσονται από την ανεργία. Οι περισσότερες κοινωνικές σχέσεις δημιουργούνται από την εργασία. Όταν λοιπόν χαθεί η εργασία, ο άνεργος έχει την τάση να απομακρύνεται από τον περίγυρο φοβούμενος να μην βιώσει τον οίκτο. Τέλος, τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνεργοι τις περισσότερες φορές είναι αξεπέραστα. Όσο αυξάνεται η διάρκεια ανεργίας και περιορίζεται ο χρόνος ασφάλισης μπορούν να οδηγηθούν σε

υπέρμετρη φτώχεια. Η ψυχική τους ισορροπία επηρεάζεται και έχει ως αποτέλεσμα κάπνισμα, κατάχρηση αλκοόλ, διαταραχή ύπνου, μείωση αντιστάσεων και ψυχολογικές ή ψυχιατρικές ασθένειες. Ανακεφαλαιώνοντας, όλοι οι άνεργοι επηρεάζονται σε ψυχολογικό επίπεδο και οδηγούνται στον κοινωνικό αποκλεισμό. Όσο αυξάνεται ο χρόνος ανεργίας, οι ικανότητες αντίστασης του ανέργου αμβλύνονται. Η επαγγελματική επανένταξη μπορεί να σταθεροποιήσει αυτή την κατάσταση αλλά όλα αυτά που έχει βιώσει ως άνεργος θα παραμείνουν.

Ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Γιώργος Σκουτέλης, Αθήνα 1996, (Σελίδα: 100)

Κεφάλαιο 4: Ανεργία στον νομό Πρέβεζας

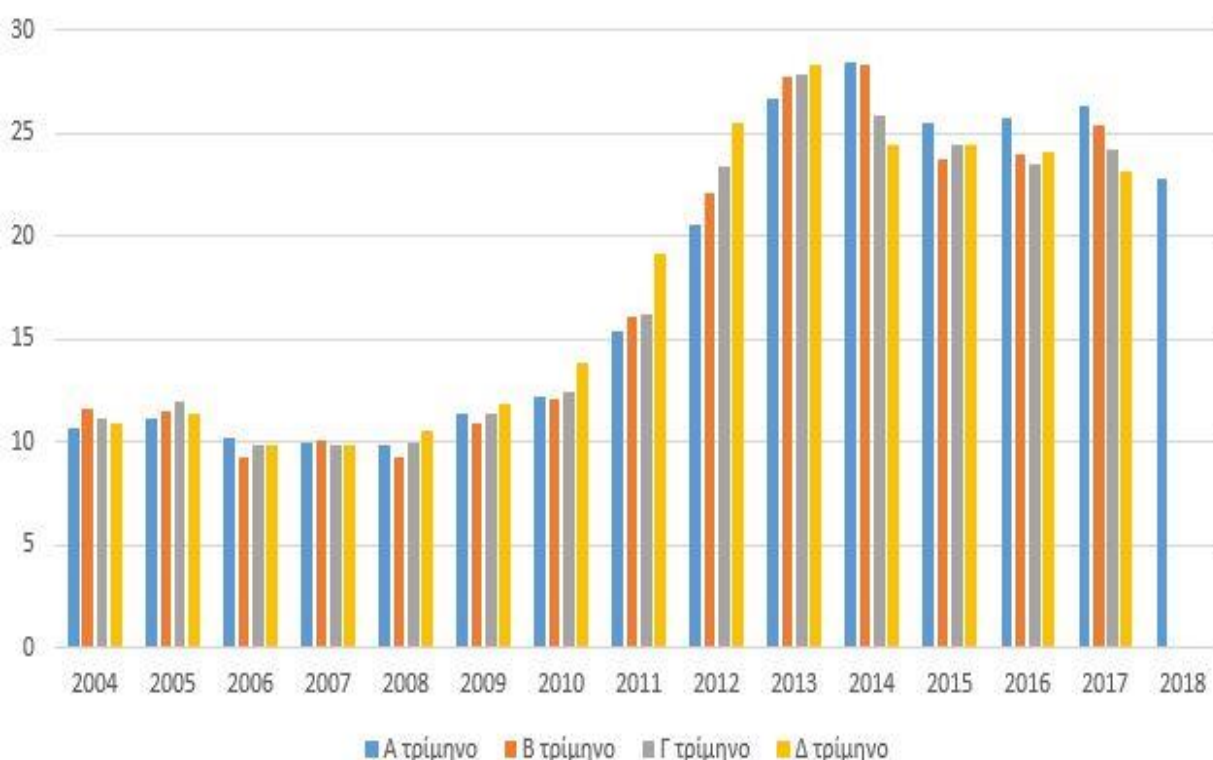
Σε αυτό το κεφάλαιο της εργασίας μου θα μιλήσουμε για την ανεργία στην Περιφέρεια Ηπείρου και κυρίως στον νομό Πρέβεζας. Στα προηγούμενα κεφάλαια εστίασαμε κυρίως στην ερμηνεία της ανεργίας και στα είδη της. Ακόμη θα μιλήσουμε για τις επιπτώσεις της ανεργίας. Σε αυτό το κεφάλαιο λοιπόν είναι πολύ σημαντικό να δούμε το πρόβλημα αυτό που μαστίζει στις μέρες μας διεξοδικά και όχι μόνο με βάση τις ορολογίες.

4.1 Ανεργία στην Ήπειρο

Στην περιφέρεια Ηπείρου περιλαμβάνονται τέσσερις περιφερειακές ενότητες: Πρέβεζας, Άρτας, Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων. Στο σύνολο της η Περιφέρεια Ηπείρου είναι μια από τις περιφέρειες με το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας, το οποίο έφτανε στο 25,4% το δεύτερο τρίμηνο του 2017, με μεγάλη διαφορά συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους που ήταν 24%. Στην περιφέρεια Ηπείρου οι περισσότεροι ασχολούνται με τον τριτογενή τομέα (εμπόριο, υπηρεσίες, διοίκηση) με ποσοστό 62,6%. Στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, παραγωγή πρώτων υλών, ορυχεία κ.α) το ποσοστό είναι 22,2% και τέλος στον τομέα της βιομηχανίας ανέρχεται στο 15,2%.

Την περίοδο που διανύουμε δηλαδή την περίοδο της οικονομικής κρίσης στην Ήπειρο βλέπουμε μεγάλη αύξηση της προσωρινής και μερικής απασχόλησης. Οι απασχολούμενοι από δεκαπέντε (15) ετών και άνω εργάζονται στον πρωτογενή τομέα με ποσοστό 18,9%, στο λιανικό ή χονδρικό εμπόριο με ποσοστό 14,6%, στον τουρισμό και την εστίαση το 8,8%, στην εκπαίδευση το 9,9%, στην μεταποίηση το 8,7%, στον τομέα της υγείας το 7,6%, στις κατασκευές το 5,5%, στη δημόσια διοίκηση το 8,9% και το 4,4% εργάζεται σε επιστημονικές δραστηριότητες.

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας στην Ήπειρο για το κάθε τρίμηνο του έτους κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) τον Μάιο η ανεργία στην Ήπειρο ήταν 24%. Το πρόβλημα στην Ήπειρο είναι αρκετά μεγάλο. Ακόμη και σήμερα το ποσοστό ανεργίας στην Ήπειρο είναι σχεδόν τρεις μονάδες παραπάνω από το 20% που είναι πανελλαδικά. Τα τελευταία 15 χρόνια το μικρότερο ποσοστό ανεργίας στην Ήπειρο καταγράφηκε λίγο πριν ξεκινήσει η κρίση με 9,2% και ήταν το δεύτερο τρίμηνο του 2009. Στις αρχές του 2014 άγγιξε το 28,5% και από τότε έχει πτωτική τάση αλλά με πολύ αργούς ρυθμούς σε αντίθεση δηλαδή με τον ρυθμό που ανεβαίνει το ποσοστό ανεργίας.

Διάγραμμα 4.1 Ποσοστό ανεργίας για την Ήπειρο ανά τρίμηνο. (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

4.2 Ανεργία στην Πρέβεζα

Σε αυτή την ενότητα της εργασίας μου ήταν πολύ δύσκολο να συγκεντρώσω πληροφορίες για τον Νομό Πρέβεζας γιατί συνήθως στις δημοσιεύσεις του ΟΑΕΔ γίνονται αναφορές για την περιφέρεια Ηπείρου. Παρόλα αυτά από τον παρακάτω πίνακα προκύπτουν κάποια δεδομένα. Στο Δήμο Πρέβεζας ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων είναι 1.458 άτομα ενώ των ανέργων που βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση για διάστημα μικρότερο των 12 μηνών είναι 1.332.

Περιφερειακή ή Ενότητα Πρέβεζας	Δελτία Ανέργων $n \geq 12$ μηνών	Δελτία Λοιπών $n \geq 12$ μηνών	Δελτία Ανέργων $n < 12$ μήνες	Δελτία Λοιπών $n < 12$ μήνες	ΕΤΑ κοινοί και λοιποί	ΕΤΑ εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών	ΕΤΑ δικαιούχοι που συνεχίζουν	ΕΤΑ νέες αιτήσεις
Δήμος Ζηρού (έδρα: Φιλιπιάδα)	489	16	382	26	71	29	73	12
Δήμος Πάργας (έδρα: Καναλάκι, Πάργα)	182	46	486	477	121	245	137	27
Δήμος Πρέβεζας (έδρα: Πρέβεζα)	1.458	97	1.332	243	300	160	316	49

ΣΥΝΟΛΑ	2.129	159	2.200	746	492	434	526	88
---------------	--------------	------------	--------------	------------	------------	------------	------------	-----------

Πίνακας 4.2 Αριθμός ανέργων στην περιφερειακή ενότητα Πρέβεζας. (Πηγή: ΟΑΕΔ)

4.3 Εγγραφές – Διαγραφές επιχειρήσεων στην Πρέβεζα

Σε αυτή την ενότητα της εργασίας μου θα δούμε το αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης στις επιχειρήσεις στον νομό Πρέβεζας.

ΙΚΕ	82	4	78
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	3	0	3
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	35	40	-5
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	2.231	3.031	-800
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	27	14	13
ΕΤΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	88	54	34
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	2	2	0
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ	7	22	-15
ΚΟΙΝΩΝΙΑ	5	9	-4
ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	5	4	1
ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	272	297	-25
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ	0	2	-2
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ	3	1	2

ΠΕΡ. ΕΥΘΥΝΗΣ			
Γενικά Σύνολα	2.761	3.480	-719

Πίνακας 4.3 Εγγραφές – Διαγραφές από 01-01-2008 έως 23-10-2018 (Πηγή: Εμπορικό Επιμελητήριο Πρέβεζας)

Σύμφωνα με τον πίνακα για την περιοχή της Πρέβεζας από το 2008 έως το 2018 βλέπουμε ότι όσον αφορά τις Ατομικές Επιχειρήσεις είχαμε 3.031 διαγραφές, στις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) είχαμε 14 διαγραφές ενώ στις Ετερόρρυθμες Εταιρείες 54 διαγραφές. Επίσης έκλεισαν 4 Μονοπρόσωπες ΕΠΕ, 297 Ομόρρυθμες Εταιρείες, 2 Συνεταιρισμοί και 1 Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης. Στο σύνολο οι επιχειρήσεις που έκλεισαν στην Πρέβεζα για την χρονική περίοδο που μιλάμε είναι 3.480.

Ας μιλήσουμε όμως και για τις επιχειρήσεις που άνοιξαν στην Πρέβεζα την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Όσον αφορά τις Ατομικές Επιχειρήσεις είχαμε 2.231 εγγραφές και 27 στις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης. Στις Ετερόρρυθμες Εταιρείες είχαμε 88 εγγραφές και στις Μονοπρόσωπες ΕΠΕ 5. Τέλος, στις Ομόρρυθμες Εταιρείες ο αριθμός είναι 272 και στους Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης 3. Στο σύνολο οι νέες Εταιρείες στην Πρέβεζα ήταν 2.761.

Ανακεφαλαιώνοντας, σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι οι εγγραφές είναι 719 λιγότερες από τις διαγραφές κάτι που είναι ιδιαίτερα λυπηρό για την τοπική κοινωνία της Πρέβεζας.

Κεφάλαιο 5: Ανάλυση δεδομένων και αποτελέσματα της έρευνας με μορφή ερωτηματολογίου.

Στα πλαίσια της εργασίας πραγματοποιήθηκε μια εμπειρική έρευνα που προϋποθέτει την συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου που ήταν αποκλειστικά για ανέργους ανεξαρτήτου φύλου και ηλικίας με θέμα: «Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο της οικονομικής κρίσης και οι επιπτώσεις της σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο στον νομό Πρέβεζας.» Έτσι, θα είναι εφικτό να γίνει σύγκριση ανάμεσα στο θεωρητικό κομμάτι της εργασίας όπως είδαμε στις προηγούμενες ενότητες και στα πραγματικά στοιχεία όπως προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο.

5.1 Ανάλυση και ερμηνεία στοιχείων και αποτελεσμάτων.

Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο αποτελείται από είκοσι ένα (21) ερωτήσεις. Στο πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου λαμβάνονται απαντήσεις που αφορούν τα προσωπικά στοιχεία του ερωτηθέντος. Πιο συγκεκριμένα για το φύλο, την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, την οικογενειακή κατάσταση, τον χρόνο ανεργίας, ειδικές δεξιότητες όπως κάτοχοι διπλώματος οδήγησης, ξένες γλώσσες και γνώσεις στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Στο δεύτερο μέρος οι ερωτήσεις αφορούν κυρίως τους λόγους που υπάρχει ανεργία και πως οι άνεργοι καλύπτουν τις ανάγκες τους χωρίς να εργάζονται. Στο τρίτο μέρος, αναφερόμαστε κυρίως στις συνέπειες της ανεργίας αλλά και στους τρόπους αντιμετώπισης της ανεργίας.

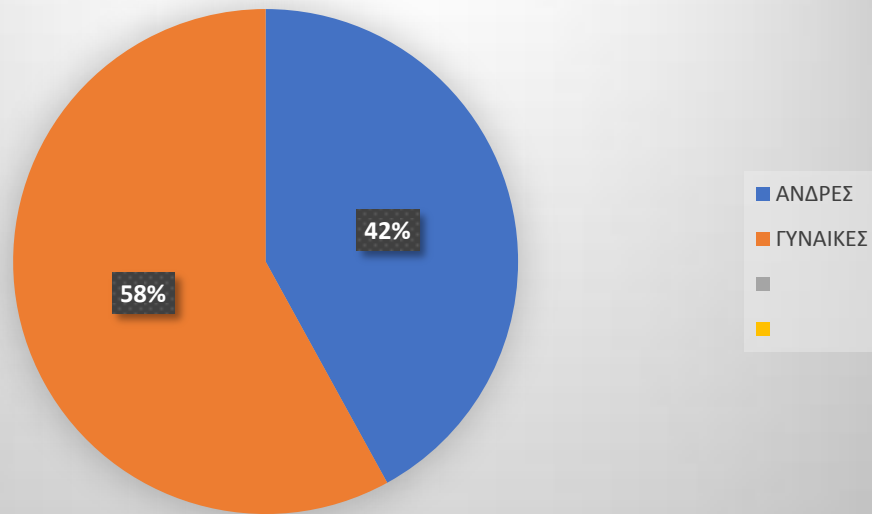
Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου συγκεντρώθηκαν από τον Ιανουάριο του 2019 έως και τον Μάρτιο του 2019 και μοιράστηκαν αποκλειστικά και μόνο σε ανέργους όλων των ηλικιών. Ο αριθμός των ατόμων που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν εκατό (100) άτομα. Τα ερωτηματολόγια μου απαντήθηκαν από ανέργους που εντόπισα μέσω του ΟΑΕΔ και από ανέργους που βρίσκονται στο οικογενειακό και φιλικό μου περιβάλλον. Για να παρουσιάσω τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων μου χρησιμοποίησα το excel ώστε να μπορέσω να δημιουργήσω διαγράμματα.

Για να κατανοηθούν καλύτερα τα διαγράμματα, θα ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή. Σε αυτή την ενότητα λοιπόν θα καταγραφούν τα αποτελέσματα της έρευνας μου και έτσι θα είναι πιο εύκολο για τον αναγνώστη να δει και την θεωρητική αλλά και την πρακτική πλευρά της εργασίας μου. Τέλος, θα συγκεντρώσω τα αποτελέσματα ώστε να είναι πιο εύκολη η κατανόηση τους.

5.2 Ανάλυση ερωτηματολογίων.

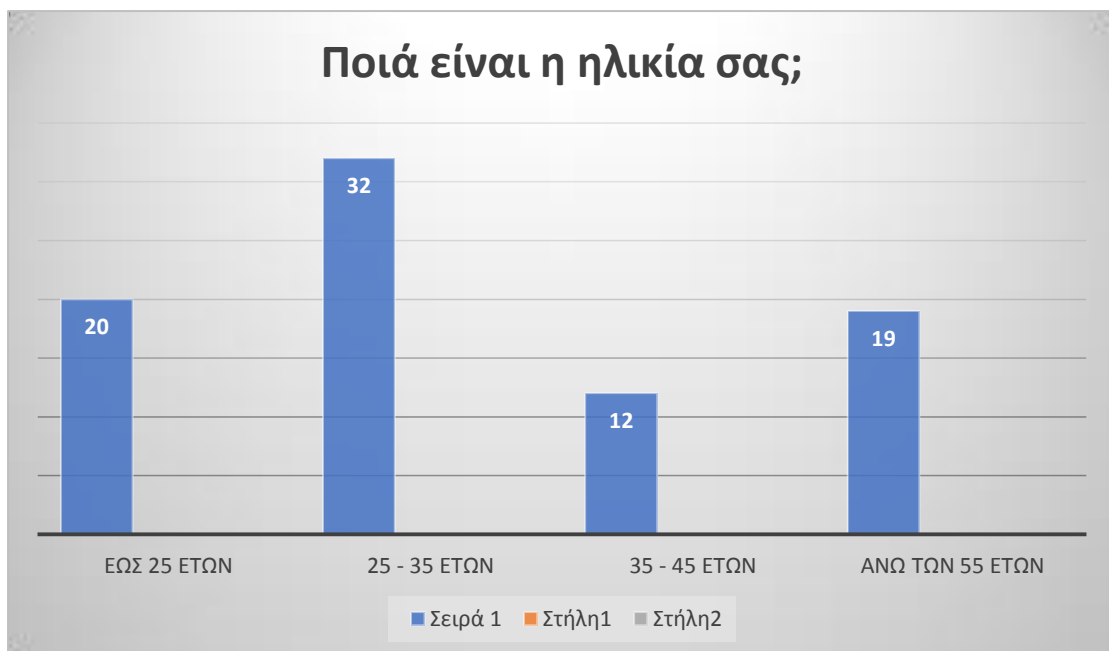
Για να είναι καλύτερη και ευκολότερη η κατανόηση των ερωτηματολογίων θα χρησιμοποιηθούν διαγράμματα με τα αποτελέσματα της έρευνας. Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε τον αριθμό των συμμετεχόντων ανάλογα με το φύλο τους.

Ποιό είναι το φύλο σας;

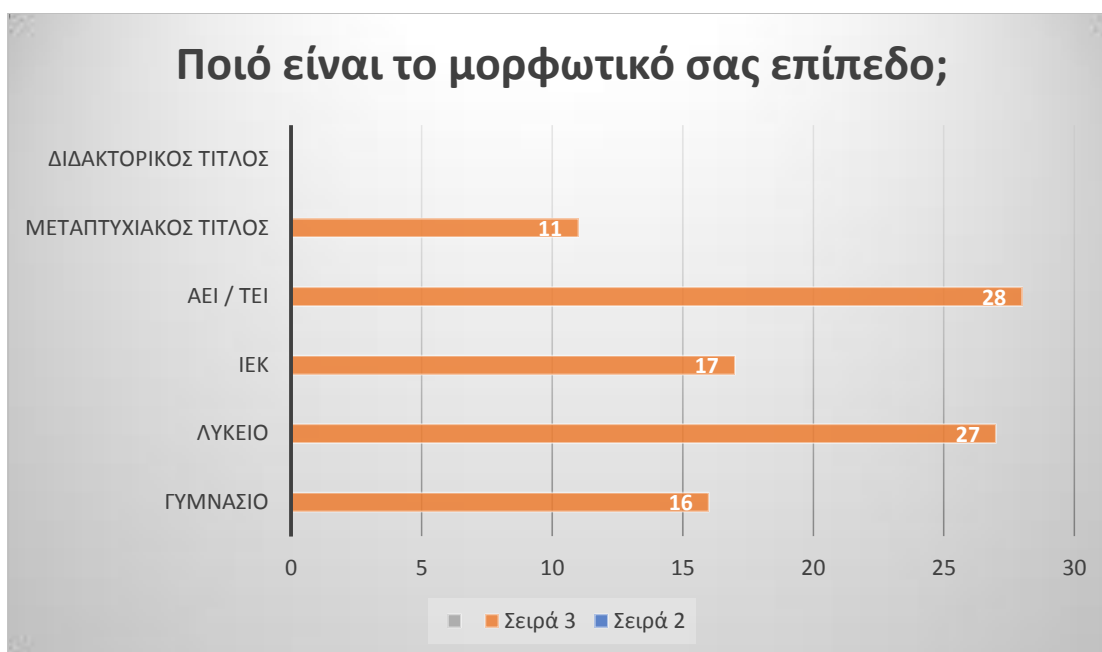

Από το διάγραμμα προκύπτει ότι το 58% των ανέργων που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν γυναίκες ενώ το 42% ήταν άνδρες. Σύμφωνα με το θεωρητικό κομμάτι της έρευνας αυτό ήταν απόλυτα φυσιολογικό διότι όπως είπαμε στο κεφάλαιο 2.2.1 στην χώρα μας το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι αρκετά μεγαλύτερο από των ανδρών. Αυτό συνέβαινε και πριν την οικονομική κρίση πόσο μάλλον τώρα.

Ποιά είναι η ηλικία σας;

Σε αυτό το διάγραμμα βλέπουμε το ποσοστό των απαντήσεων των ερωτηθέντων σύμφωνα με την ηλικία τους. Στις μικρότερες ηλικίες δηλαδή έως 25 ετών το ποσοστό είναι 20% και κατέχει την δεύτερη θέση. Στην πρώτη θέση με ποσοστό 32% είναι οι άνεργοι ηλικίας 25 – 35 ετών. Γενικότερα βλέπουμε ότι οι νέοι έως 35 ετών βιώνουν την ανεργία στην χώρα μας σε πολύ μεγάλο βαθμό σε σχέση με τις άλλες ηλικιακές ομάδες. Στις ηλικίες κάτω των 25 ετών βλέπουμε ότι το ποσοστό είναι μικρότερο και αυτό οφείλεται στα άτομα που δεν μπορούν να εργαστούν ή να ψάξουν για εργασία διότι θέλουν να φέρουν εις πέρας τις σπουδές τους. Στην τρίτη θέση με ποσοστό 19% βρίσκονται οι άνεργοι από 45 έως 55 ετών. Στην συνέχεια στην τέταρτη θέση με ποσοστό 17% είναι οι άνεργοι ηλικίας άνω των 55 ετών. Άτομα δηλαδή πιο μεγάλης ηλικίας που είναι ακόμη πιο δύσκολο να βρουν εργασία είτε λόγω έλλειψης προσόντων είτε επειδή σε κάποιες δουλειές προτιμώνται άτομα μικρότερων ηλικιών. Τέλος, την τελευταία θέση καταλαμβάνουν οι άνεργοι μεταξύ 35 και 45 ετών με ποσοστό 12%.

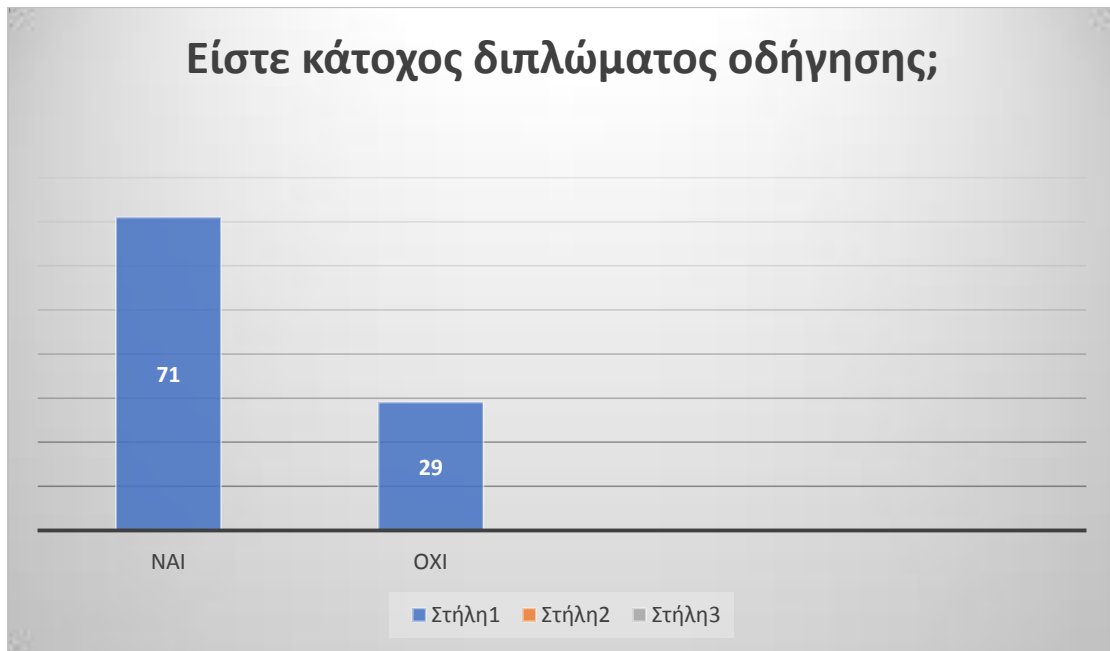

Στην Τρίτη ερώτηση αναφερόμαστε στην εκπαίδευση των ανέργων που απάντησαν τα ερωτηματολόγια. Εκεί προκύπτει ότι το 28% των ερωτηθέντων έχει σπουδάσει και έχει ειδικευτεί σε κάποιο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Το 27% έχει τελειώσει το

λύκειο χωρίς όμως να έχει σπουδάσει σε κάποια σχολή. Το 17% μετά το σχολείο έχει συνεχίσει να σπουδάζει σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK). Το 16% των ερωτηθέντων και κυρίως άτομα μεγαλύτερων ηλικιών έχουν φτάσει την εκπαίδευση τους μέχρι το γυμνάσιο. Τέλος, το 11% έχει στην κατοχή του μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών και μόλις το 1% έχει διδακτορικό.

Η επόμενη ερώτηση αφορά την οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων. Το 54% των ερωτηθέντων είναι άγαμοι ενώ το 46% είναι έγγαμοι. Σύμφωνα με το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας οι νέοι που βιώνουν ανεργία φοβούνται, αγχώνονται και δεν τολμούν να κάνουν το επόμενο βήμα δηλαδή να κάνουν οικογένεια διότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν οικονομικά και ψυχολογικά. Σύμφωνα με έρευνα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης προκύπτει ότι 1 στις 5 γυναίκες στην Ελλάδα επιλέγει να μην παντρευτεί λόγω της οικονομικής κρίσης και της ανεργίας. Αυτό είναι πρωτοφανές στον Ελλαδικό χώρο διότι ο θεσμός του γάμου είναι βαθιά ριζωμένος στις παραδόσεις και τα ήθη του Ελληνικού λαού.

Στην Πέμπτη ερώτηση του ερωτηματολογίου, αναφερόμαστε στο αν τα άτομα που απάντησαν το ερωτηματολόγιο γνωρίζουν να οδηγούν δηλαδή αν είναι κάτοχοι διπλώματος οδήγησης. Πολύ σημαντικό για κάποιες δουλειές είναι ο εργαζόμενος να ξέρει να οδηγεί. Έτσι θεώρησα χρήσιμο να είναι μια από τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Σύμφωνα με τις απαντήσεις το 71% είναι κάτοχοι διπλώματος οδήγησης, ενώ το 29% δεν είναι.

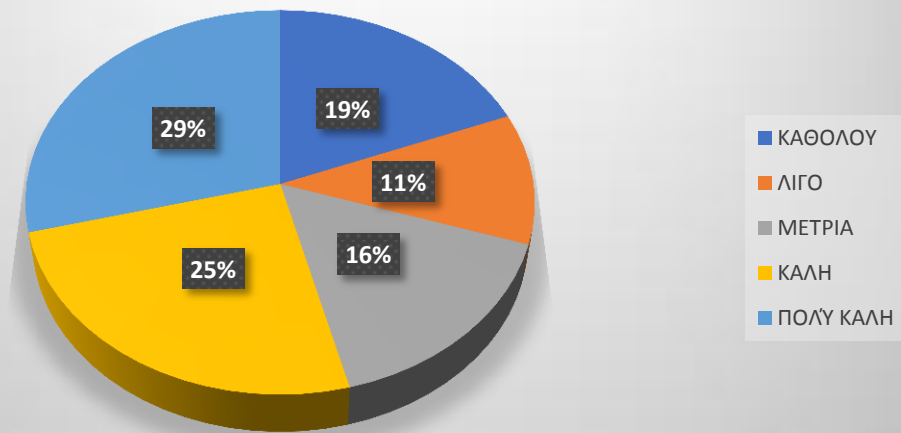

Στην έκτη ερώτηση μπορούμε να δούμε διαγραμματικά τον χρόνο που είναι άνεργοι οι ερωτηθέντες. Το μεγαλύτερο πρόβλημα όπως είπαμε στα θεωρητικά κεφάλαια είναι ότι στην Ελλάδα έχουμε κυρίως μακροχρόνια άνεργους. Έτσι προκύπτει και από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου. Το 51% είναι άνεργοι πάνω από δύο χρόνια (24 μήνες). Το 23% είναι άνεργοι περισσότερο από ένα χρόνο (12 μήνες). Τέλος, στο ποσοστό 13% ανήκουν οι άνεργοι με ανεργία μικρότερη των 6 μηνών και με 13% εξίσου άτομα με ανεργία μεγαλύτερη των 6 μηνών.

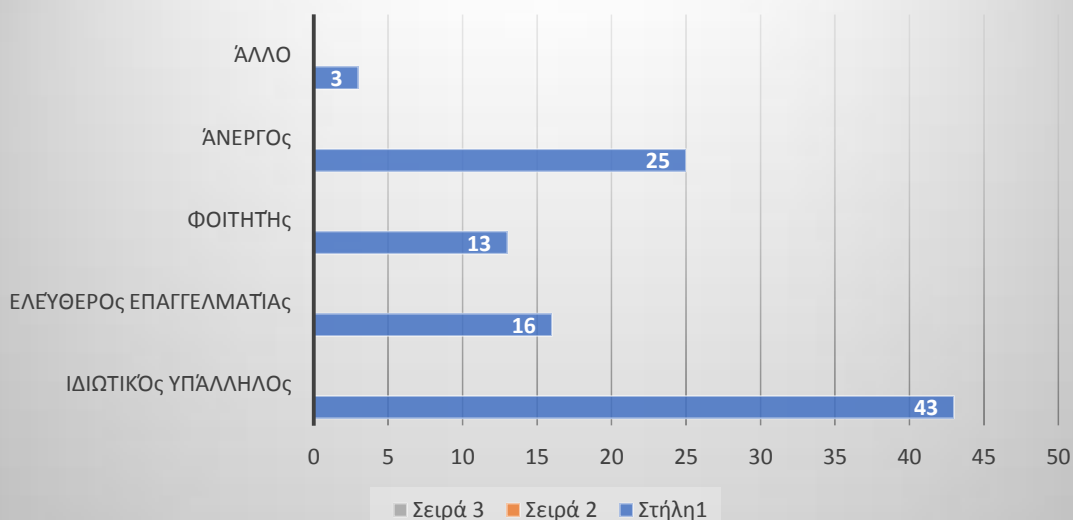
Στην έβδομη ερώτηση εστίασα στη γνώση των ερωτηθέντων όσον αφορά τις ξένες γλώσσες. Εδώ προκύπτει ότι το 35% δεν γνωρίζει καμία ξένη γλώσσα ενώ το 65% γνωρίζει τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα. 59 άτομα από τα 65 που γνωρίζουν ξένες γλώσσες ξέρει αγγλικά. Οι 20 από αυτούς γνωρίζουν γερμανικά, οι 15 γαλλικά, 2 ισπανικά, 3 ιταλικά και μόλις 1 άτομο γνωρίζει κινέζικα.

Ποιες είναι οι γνώσεις σας στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές;

Στην όγδοη ερώτηση εξακολουθώ να επιμένω στα προσόντα των ανέργων. Η ερώτηση αφορά τις γνώσεις τους στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές. Το 29% απάντησαν ότι γνωρίζουν πολύ καλά να χειρίζονται τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Το 25% έχει καλή γνώση, ενώ το 19% δεν γνωρίζει καθόλου να χειρίζεται ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Το 16% δηλώνει πως έχει μέτρια γνώση και τέλος, το 11% γνωρίζει λίγο να χειρίζεται τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Ποιά ήταν η προηγούμενη εργασία σας;

Με αυτή την ερώτηση αρχίζει το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου. Η ερώτηση αυτή αφορά την προηγούμενη εργασία των ερωτηθέντων πριν μείνουν άνεργοι. Το 43% εργάζονταν ως Ιδιωτικοί Υπάλληλοι. Το 25% ήταν άνεργοι. Αυτή η απάντηση αντιπροσωπεύει τους μακροχρόνια ανέργους. Το 16% εργάζονταν ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Το 13% ήταν φοιτητές και από την μέρα της αποφοίτησης τους ψάχνουν να εργαστούν όχι μόνο στο αντικείμενο που σπούδασαν αλλά και σε άλλα επαγγέλματα, χωρίς κάποιο αποτέλεσμα όμως. Τέλος, το 3% απάντησαν ότι έκαναν κάτι άλλο. Το 2% από αυτούς εργαζόταν ως συμβασιούχοι ενώ το 1% ότι δεν έχει εργαστεί ποτέ.

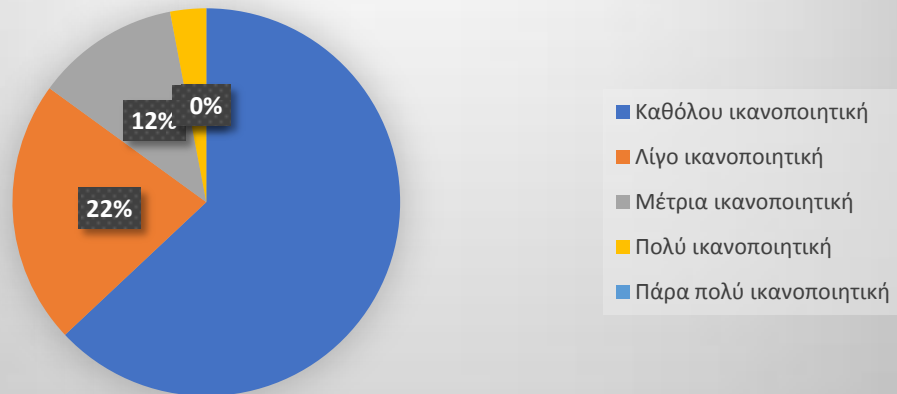
Σε αυτό το διάγραμμα βλέπουμε πως καλύπτουν τις ανάγκες τους οι άνεργοι τώρα που δεν δουλεύουν. Το 48% απάντησε ότι έχουν οικονομική υποστήριξη από τους γονείς. Το 26% παίρνει ταμείο ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και αφότου αυτό τελειώσει δεν γνωρίζουν πως θα ανταπεξέλθουν οικονομικά. Το 18% έχει οικονομική βοήθεια από συγγενείς. Το 6% απάντησε πως καλύπτει τις ανάγκες του από το εισόδημα του/της συζύγου ή από χρήματα που έχει στην άκρη από την προηγούμενη εργασία. Το 2% λαμβάνει βοήθεια από φίλους. Αυτό, όπως είδαμε και στις προηγούμενες ενότητες της εργασίας μου έχει πολλές επιπτώσεις στην καθημερινότητα των

ανθρώπων. Μια επίπτωση σημαντική είναι το δημογραφικό πρόβλημα. Οι άνθρωποι, αφού έχουν οικονομικά προβλήματα δεν αποφασίζουν να κάνουν παιδιά και να παντρευτούν.

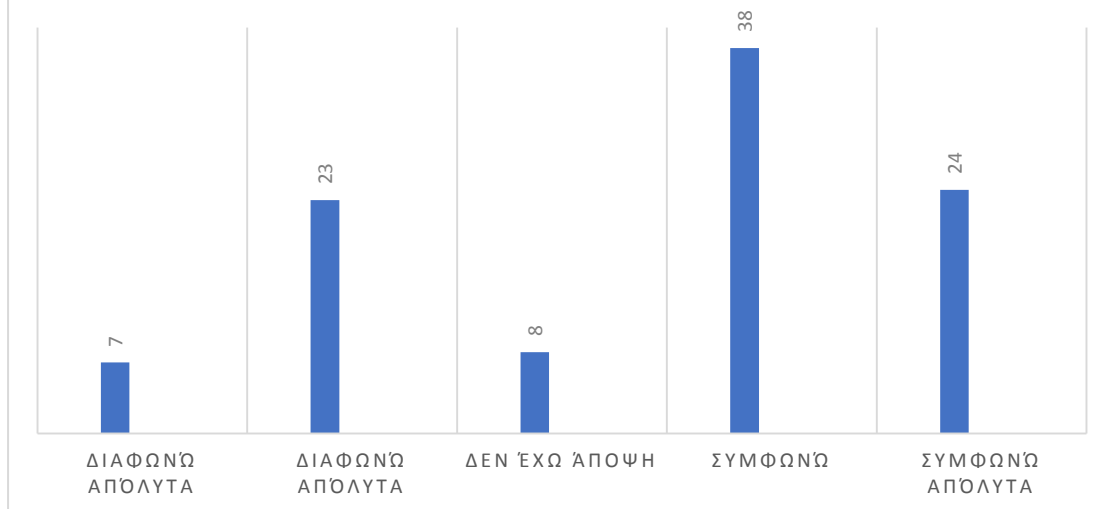
Σε αυτή την ερώτηση οι άνεργοι απάντησαν στο πόσο θα τους ενδιέφερε να εργαστούν ως εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης. Συνήθως την μερική απασχόληση προτιμούν οι φοιτητές που χρειάζονται ένα επιπλέον εισόδημα. Το 35% απάντησαν ότι θα τους ενδιέφερε πάρα πολύ να εργαστούν ως εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης. Το 28% θα ενδιαφέρονταν πολύ, το 27% δείχνει λίγο ενδιαφέρον και το 10% δεν δείχνει καθόλου ενδιαφέρον για εργασία μερικής απασχόλησης.

Πως θεωρείτε τις προσπάθειες της πολιτείας για την αντιμετώπιση της ανεργίας στο Νομό Πρέβεζας;

Σε αυτό το διάγραμμα οι απαντήσεις αφορούν τις προσπάθειες της πολιτείας για την αντιμετώπιση της ανεργίας στο Νομό Πρέβεζας. Το 66% απάντησε ότι η προσπάθεια της πολιτείας για το τεράστιο πρόβλημα της ανεργίας δεν είναι καθόλου ικανοποιητική. Το 22% θεωρεί ότι είναι λίγο ικανοποιητική. Στη συνέχεια το 12% θεωρεί αυτή την προσπάθεια μέτρια ικανοποιητική. Σημαντικό είναι ότι στην συγκεκριμένη ερώτηση υπήρχε και η απάντηση πάρα πολύ ικανοποιητική αλλά δεν το απάντησε κανείς.

ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ Η ΚΥΡΙΑ ΑΙΤΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ;

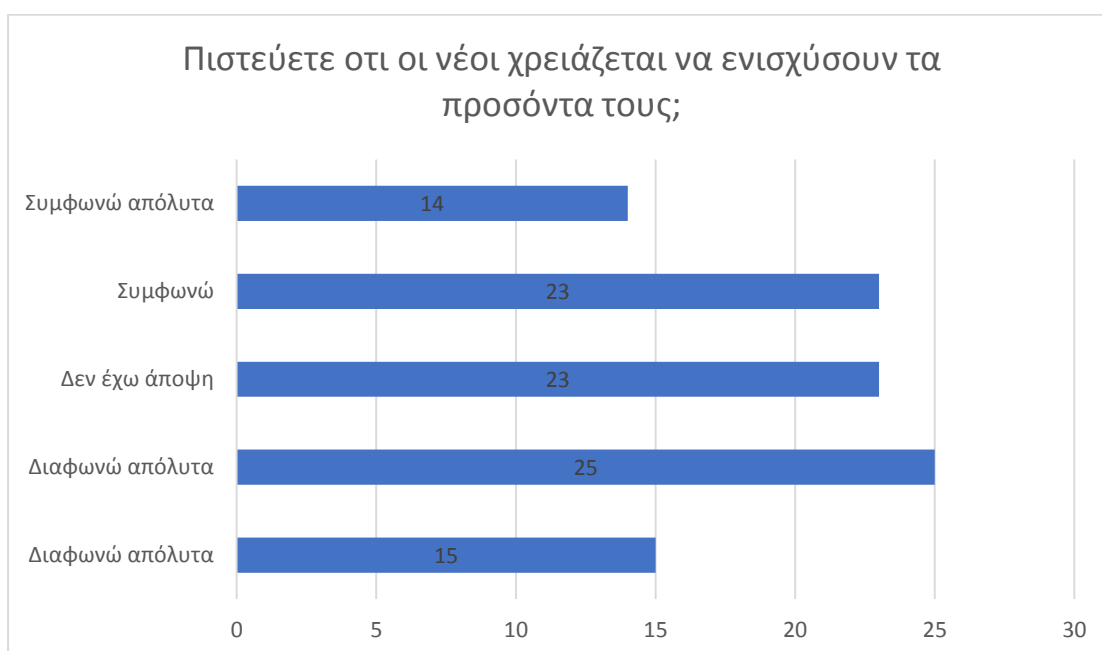

Η απάντηση αυτής της ερώτησης αφορά το αν η οικονομική κρίση είναι η κύρια αιτία ανεργίας. Το 38% δηλώνει ότι συμφωνεί ότι αυτή είναι η κύρια αιτία ανεργίας. Το 24% συμφωνεί απόλυτα, ενώ το 23% διαφωνεί. Ακόμη το 7% διαφωνεί απόλυτα και το 8% δηλώνει ότι δεν έχει άποψη, δηλαδή δεν γνωρίζει αν οφείλεται κυρίως η οικονομική κρίση για την ανεργία ή άλλοι παράγοντες.

Θεωρείτε ότι η έλλειψη εργασίας οφείλεται στην έλλειψη προσόντων;

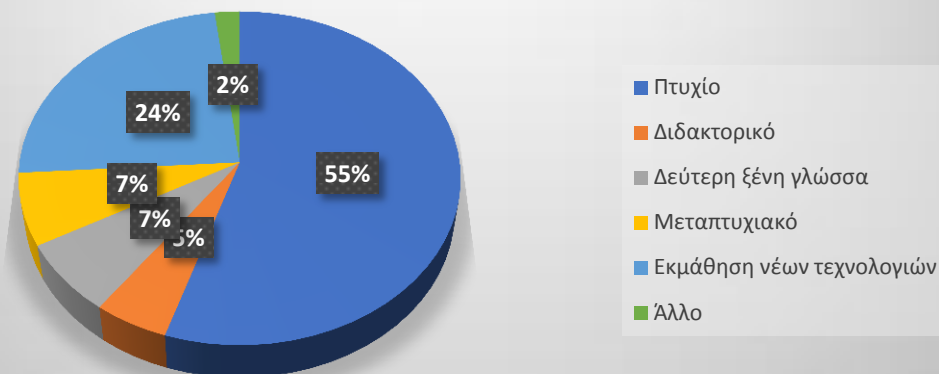

Σε αυτό το διάγραμμα βλέπουμε τις απαντήσεις στην εξής ερώτηση. Στο αν η έλλειψη προσόντων οδηγεί στην έλλειψη εργασίας. Το 42% διαφωνεί και το 32% διαφωνεί απόλυτα. Το 14% δεν έχει άποψη πάνω σε αυτή την ερώτηση. Στη συνέχεια το 10% συμφωνεί ενώ το 2% συμφωνεί απόλυτα στο ότι οι άνεργοι έχουν έλλειψη προσόντων. Από την πλειοψηφία των ερωτηματολογίων καταλαβαίνουμε ότι οι περισσότεροι άνεργοι έχουν προσόντα παρόλα αυτά, βρίσκονται στην δυσάρεστη θέση να είναι άνεργοι διότι στην τοπική κοινωνία της Πρέβεζας οι θέσεις εργασίας είναι περιορισμένες.

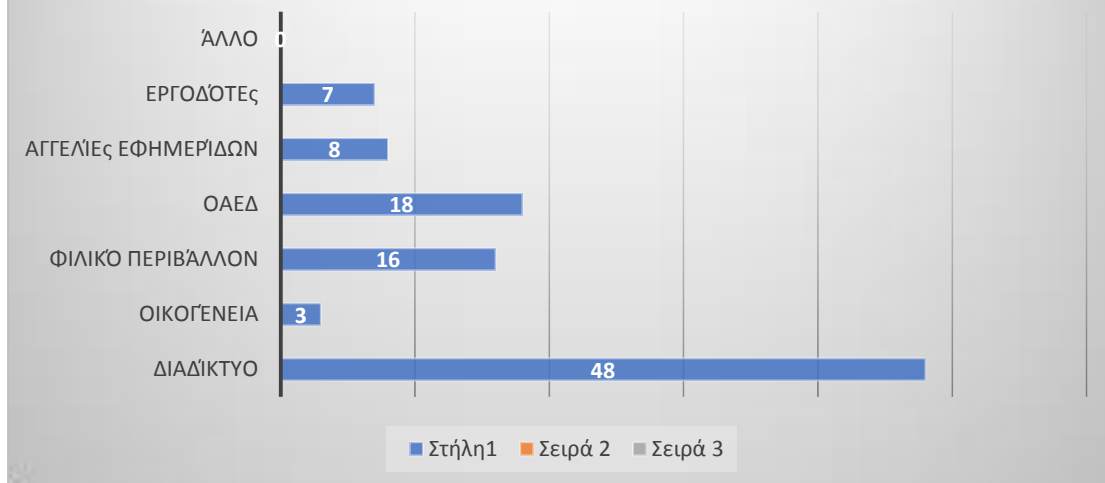
Η συγκεκριμένη ερώτηση ρωτάει τους άνεργους, αν κατά τη γνώμη τους οι νέοι πρέπει να ενισχύσουν τα προσόντα τους ώστε να μπορέσουν να βρουν πιο εύκολα εργασία. Το 25% διαφωνεί σε αυτή την ερώτηση. Πιστεύει ότι τα προσόντα είναι αρκετά και πως δεν είναι αυτή η αιτία για τα τόσο υψηλά ποσοστά ανεργίας. Το 23% συμφωνεί στο ότι οι νέοι πρέπει συνεχώς να ενισχύουν τα προσόντα τους ενώ το 23% εξίσου απάντησε ότι δεν έχει άποψη σε αυτή την ερώτηση. Αμέσως μετά, το 15% διαφωνεί απόλυτα με αυτή την άποψη ενώ το 14% συμφωνεί απόλυτα.

Αν θεωρείτε πως οι νέοι πρέπει να ενισχύσουν τα προσόντα τους, ποιο τρόπο θεωρείτε πιο σημαντικό;

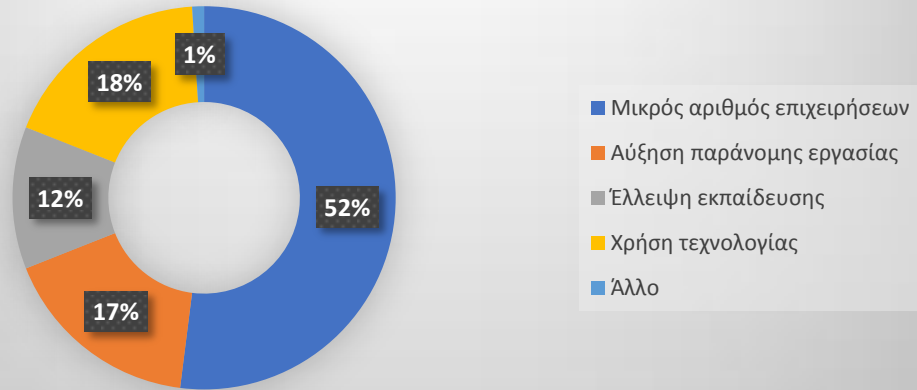
Σε αυτό το σημείο ξεκινάει το τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου. Το 55% των ανέργων θεωρούν ότι είναι πολύ σημαντικό για την πάταξη της ανεργίας να πάρουν κάποιο πτυχίο από κάποιο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Το 24% θεωρεί πολύ σπουδαίο οι νέοι να μάθουν νέες τεχνολογίες. Το 7% υποστηρίζει πως οι νέοι θα ήταν καλό να μάθουν μια δεύτερη ξένη γλώσσα για να ενισχύσουν τα προσόντα τους και εξίσου το 7% υποστηρίζει ότι θα ήταν πολύ καλό οι νέοι να κάνουν κάποιο μεταπτυχιακό. Τέλος, το 5% προτείνει να κάνουν κάποιο διδακτορικό ενώ το 2% δηλώνει ότι οι νέοι χρειάζεται να κάνουν κάτι άλλο για την ενίσχυση των προσόντων τους.

Ποια θεωρείτε πως είναι η καλύτερη πηγή ενημέρωσης για εύρεση εργασίας;

Σε αυτό το διάγραμμα βλέπουμε ποια είναι η καλύτερη πηγή ενημέρωσης για εύρεση για εύρεση εργασίας σύμφωνα με τους άνεργους. Οι περισσότεροι άνεργοι δηλαδή το 48% μαθαίνει για κάποια θέση εργασίας από το διαδίκτυο. Το 18% ενημερώνετε από τον ΟΑΕΔ. Το 16% μαθαίνει για πιθανή θέση εργασίας από το φιλικό περιβάλλον ενώ ακριβώς το μισό ποσοστό δηλαδή το 8% από αγγελίες εφημερίδων. Το 7% δηλώνει ότι γνωστοποιείται μια κενή θέση εργασίας από τους ίδιους τους εργοδότες και αυτό συμβαίνει μόνο στον ιδιωτικό τομέα. Πολλοί εργοδότες βάζουν αγγελίες έξω από τα καταστήματά τους και έτσι γίνεται γνωστή η κενή θέση εργασίας στο κοινό. Τέλος, το 3% μαθαίνει από την οικογένειά τους για κάποια θέση εργασίας.

Ποια είναι τα κύρια αίτια ανεργίας στο Νομό Πρέβεζας κατά τη γνώμη σας;

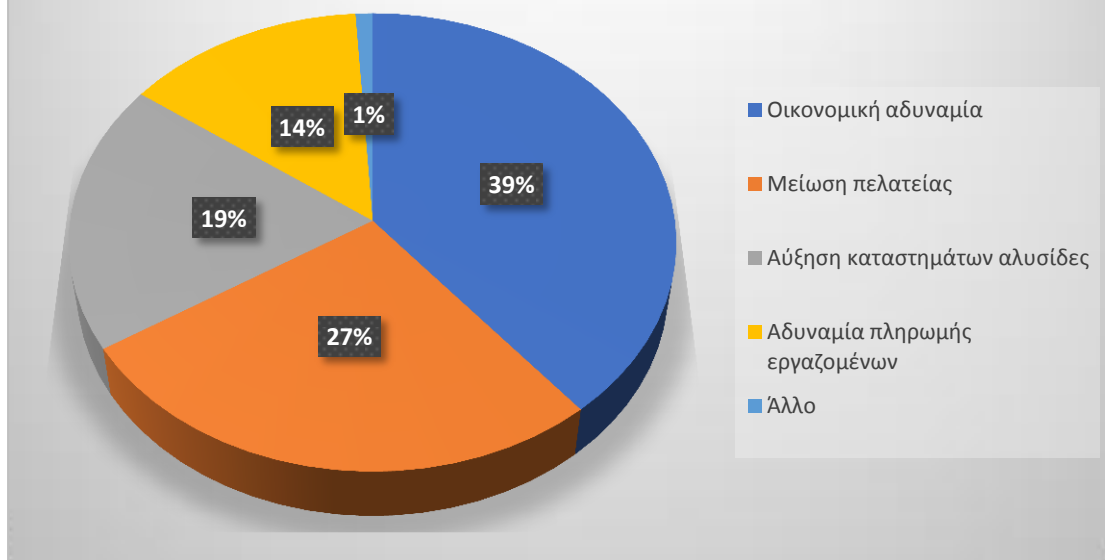

Σε αυτό το διάγραμμα μιλάμε για τα κύρια αίτια της ανεργίας στο Νομό Πρέβεζας. Το 52% υποστηρίζει ότι η βασική αιτία ανεργίας στο Νομό Πρέβεζας είναι ο μικρός αριθμός επιχειρήσεων για απορρόφηση. Συνήθως οι επιχειρήσεις είναι οικογενειακές και δεν απασχολούν αρκετούς εργαζομένους. Επίσης είναι και πολύ λίγες. Το 18% υποστηρίζει ότι η τεχνολογία έχει επηρεάσει αρνητικά το θέμα της ανεργίας. Πολλοί υπάλληλοι έχουν αντικατασταθεί πλέον από μηχανήματα και ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Το 17% θεωρεί πως η παράνομη εργασία είναι πολύ βασική αιτία της ανεργίας. Οι άνθρωποι που εργάζονται παράνομα κοστίζουν πολύ λιγότερο στον εργοδότη με αποτέλεσμα να τους προτιμά. Το 12% πιστεύει ότι η άνεργος δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση και γι' αυτό δυσκολεύονται να βρουν εργασία, ενώ το 1% υποστηρίζει πως είναι άλλα τα αίτια της ανεργίας για το Νομό Πρέβεζας.

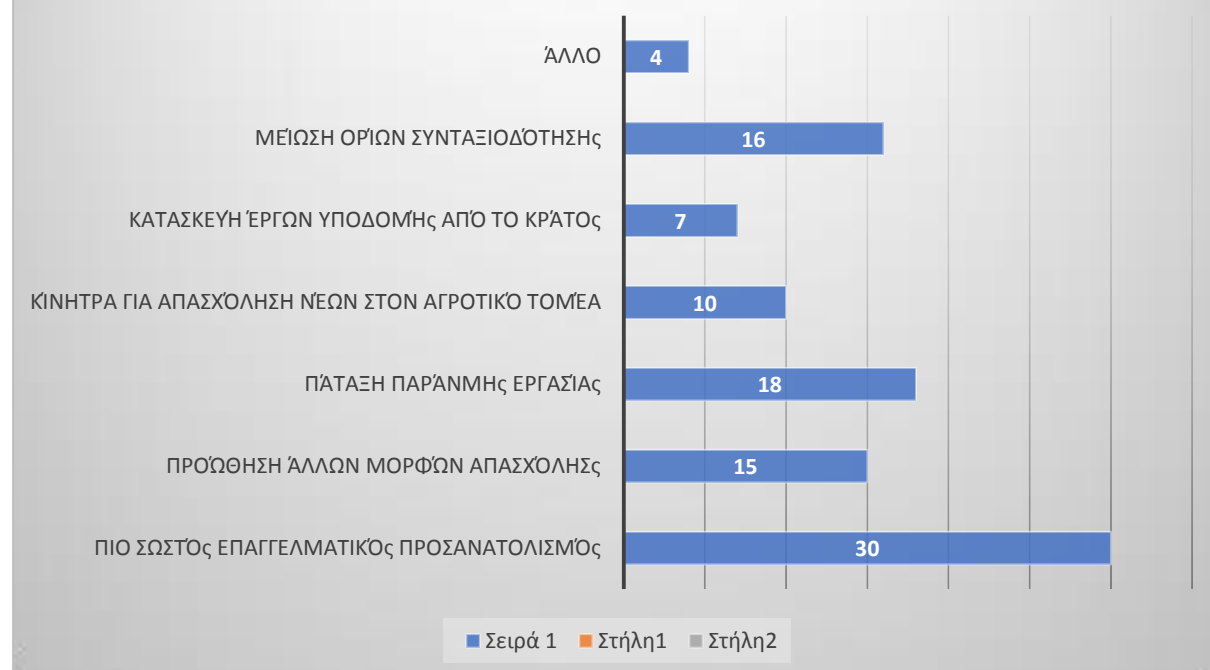
Εδώ, σε αυτό το διάγραμμα βλέπουμε τις σημαντικότερες συνέπειες της ανεργίας σύμφωνα με τους ανέργους. Το 36% υποστηρίζει ότι η ανεργία προκαλεί προβλήματα επιβίωσης. Οι άνεργοι δεν έχουν ούτε τα βασικά και δυσκολεύονται να επιβιώσουν. Το 24% δηλώνει ότι η ανεργία τους εξωθεί σε αναγκαστική μετανάστευση σε αστικά κέντρα με την ελπίδα εύρεσης εργασίας που αυτό όμως κάνει την επαρχία να ερημώνει. Το 17% θεωρεί ότι υπάρχουν σημαντικές ψυχολογικές επιπτώσεις ενώ το 9% ότι δεν υπάρχει πλέον για τους ανέργους ηθική ικανοποίηση. Αναγκάζονται να ζητούν χρήματα από τους γονείς τους, τον/την σύζυγο ακόμη και από φίλους με αποτέλεσμα να νιώθουν ανάξιοι και να μειώνουν συνεχώς τον εαυτό τους. Επίσης, το 9% δηλώνει ότι υπάρχει πτώση του βιοτικού επιπέδου. Τέλος, το 5% υποστηρίζει ότι άλλη μια συνέπεια της ανεργίας είναι η αύξηση της εγκληματικότητας. Αρκετοί άνθρωποι στις μέρες μας που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας οδηγούνται για βιοποριστικούς λόγους σε εγκληματικές πράξεις.

Ποιοι οι λόγοι που κλείνουν οι τοπικές επιχειρήσεις κατά τη γνώμη σας;

Ένα σημαντικό πρόβλημα, κυρίως για την τοπική κοινωνία της Πρέβεζας είναι οι λόγοι που κλείνουν οι τοπικές επιχειρήσεις. Αυτό φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα σύμφωνα με τις απαντήσεις των ανέργων. Το 39% πιστεύει ότι οι επιχειρηματίες είναι οικονομικά αδύναμοι να συνεχίσουν την δραστηριότητα τους. Το 27% πιστεύει ότι κλείνουν οι επιχειρήσεις διότι μειώνεται σημαντικά η πελατεία. Το 19% υποστηρίζει ότι μεγάλο κακό έχουν προκαλέσει τα γνωστά σε όλους καταστήματα αλυσίδες. Τέλος, το 14% σαν σημαντικότερο λόγο υποστηρίζει την αδυναμία πληρωμής των εργαζομένων και το 1% ότι είναι άλλοι οι λόγοι που κάνουν τις επιχειρήσεις να κλείνουν.

Πως ιεραρχείτε τις προτάσεις και τις λύσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Τέλος, στο τελευταίο διάγραμμα του ερωτηματολογίου θα δούμε τις λύσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας σύμφωνα με τους άνεργους που βιώνουν καθημερινά αυτό το πρόβλημα. Το 30% δηλώνει πως πρέπει να υπάρχει πιο σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός. Το 18% υποστηρίζει πως πρέπει να παταχθεί η παράνομη εργασία. Το 16% θεωρεί χρήσιμο να μειωθεί το όριο συνταξιοδότησης ώστε να ανοίγουν νέες θέσεις εργασίας πιο συχνά. Το 15% πιστεύει πως η ανεργία θα αντιμετωπιστεί αν γίνει προώθηση άλλων μορφών απασχόλησης. Τέλος, το 10% υποστηρίζει ότι πρέπει να δοθούν κίνητρα στους νέους να απασχοληθούν στον αγροτικό τομέα ενώ μόλις το 4% υποστηρίζει ότι η λύση για την αντιμετώπιση της ανεργίας είναι να μειωθεί η φορολογία όσον αφορά νέες επενδύσεις.

5.3 Συμπεράσματα ερωτηματολογίου.

Όπως είπαμε παραπάνω τα συμπεράσματα της έρευνας που διεξήγαγα παρουσιάστηκαν σε διαγράμματα ώστε να γίνει πιο σαφές στους αναγνώστες το πρόβλημα της ανεργίας. Έτσι, θα μπορέσουν να αντιληφθούν τα αίτια, τις συνέπειες

αλλά και τους τρόπους ώστε να αντιμετωπιστεί η ανεργία στην τοπική κοινωνία της Πρέβεζας. Στη συγκεκριμένη ενότητα της εργασίας μου θα συνοψίσω τα πιο σημαντικά από τα αποτελέσματα της έρευνας σε συνδυασμό με το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας μου όπως είδαμε σε προηγούμενες ενότητες.

Έτσι λοιπόν προκύπτει ότι οι περισσότεροι ερωτηθέντες ήταν γυναίκες. Οι ηλικίες όσων συμμετείχαν ήταν από 18 έως 55 ετών με πλειοψηφία ανέργων ηλικίας από 25 έως 35 χρονών. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες ήταν άγαμοι ενώ ήταν και κάτοχοι διπλώματος οδήγησης με ποσοστό μεγαλύτερο από διπλάσιο από αυτούς που δεν είχαν δίπλωμα. Ένα ακόμη θετικό στοιχείο της έρευνας ήταν ότι υπήρχε μεγάλη ποικιλία όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτηθέντων. Σημαντικό είναι να πούμε ότι στην έρευνα πήραν μέρος κάτοχοι διδακτορικών διπλωμάτων. Παρόλα αυτά το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν απόφοιτοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες ήταν μακροχρόνια άνεργοι δηλαδή ήταν άνεργοι για διάστημα μεγαλύτερο από δύο έτη που συμφωνεί με τα πανελλαδικά δεδομένα που παρουσιάστηκαν σε προηγούμενα κεφάλαια. Ένα ακόμη σημαντικό γεγονός είναι ότι οι περισσότεροι από όσους απάντησαν τα ερωτηματολόγια γνώριζαν τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα και είχαν πολύ καλή γνώση στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η προηγούμενη εργασία των πλέον ανέργων ερωτηθέντων ήταν κυρίως στον ιδιωτικό τομέα και αυτή τη στιγμή ως άνεργοι έχουν οικονομική υποστήριξη από τους γονείς τους για να καταφέρουν να επιβιώσουν. Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να πούμε ότι οι περισσότεροι άνεργοι ενδιαφέρονται να δουλέψουν έστω και με μερική απασχόληση και πιστεύουν ότι η βοήθεια της πολιτείας ώστε να αντιμετωπιστεί η ανεργία στον Νομό Πρέβεζας δεν είναι καθόλου ικανοποιητική. Ακόμη, η πλειοψηφία συμφωνεί στο ότι η οικονομική κρίση είναι η κύρια αιτία ανεργίας ενώ διαφωνεί στο ότι οι άνεργοι έχουν ελλιπή προσόντα γι' αυτό δεν βρίσκουν κάποια εργασία. Επιπρόσθετα όπως προκύπτει από τις απαντήσεις διαφωνούν στο ότι οι νέοι πρέπει να ενισχύσουν τα προσόντα τους. Πιστεύουν πως αυτό μπορούσε να σταθεί εμπόδιο στην εύρεση εργασίας διότι θα αυξάνονταν ο μισθός. Το μεγαλύτερο μέρος των ανέργων θεωρεί ότι για να παταχθεί η ανεργία, οι νέοι πρέπει να πάρουν κάποιο πτυχίο και επίσης δηλώνουν ότι χάρη στο διαδίκτυο μαθαίνουν για τις νέες θέσεις εργασίας. Σύμφωνα με τους άνεργους, ο πιο σημαντικός λόγος που ο Νομός Πρέβεζας βιώνει σε τόσο μεγάλο βαθμό την ανεργία είναι επειδή υπάρχουν πολύ λίγες επιχειρήσεις για απορρόφηση εργατικού δυναμικού κάτι που

σύμφωνα με την έρευνα αλλά και ότι έχει ειπωθεί στις παραπάνω ενότητες προκαλεί σημαντικά προβλήματα επιβίωσης. Στη συνέχεια η πλειοψηφία των ανέργων θεωρεί ότι οι επιχειρηματίες της τοπικής κοινωνίας της Πρέβεζας στέκονται οικονομικά αδύναμοι να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους όπως ενοίκια, λογαριασμοί, πληρωμή εργαζομένων και γι' αυτό κλείνουν τις επιχειρήσεις τους. Στην τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου μου οι άνεργοι καταλήγουν ότι θα έπρεπε να υπάρχει πιο σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός. Πρέπει όλες οι εργασίες να έχουν ζήτηση ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη απορρόφηση. Όταν όλοι στρεφόμαστε σε ένα συγκεκριμένο κλάδο απασχόλησης είναι λογικό να μην μπορούμε να βρούμε κενή θέση εργασίας. Όπως είπαμε και παραπάνω στην κοινωνία της Πρέβεζας οι κενές θέσεις εργασίας είναι πολύ περιορισμένες και η ζήτηση μεγάλη.

Κεφάλαιο 6: Μέτρα και τρόποι αντιμετώπισης ανεργίας.

Φτάνοντας στο τελευταίο κεφάλαιο της διπλωματικής μου εργασίας θα ήθελα να επισημάνω τους τρόπους για να αντιμετωπιστεί η ανεργία. Το να αντιμετωπιστεί η ανεργία στις μέρες μας είναι ο σπουδαιότερος στόχος της οικονομικής πολιτικής. Η ανεργία μπορεί να αντιμετωπιστεί δηλαδή να μειωθεί ή να εξαλειφθεί αλλά αυτό είναι εξαιρετικά δύσκολο. Στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες το ποσοστό ανεργίας υπερβαίνει το 10% την τελευταία δεκαετία. Ανάλογα με το είδος της ανεργίας, δηλαδή εάν πρόκειται για την κυκλική ανεργία (ανεργία από επαρκή ζήτηση) ή την διαρθρωτική ανεργία βρίσκουμε και τα κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπιστεί. Στις πιο κάτω ενότητες θα δούμε πιο συγκεκριμένα τα μέτρα αντιμετώπισης ανάλογα με το είδος της ανεργίας.

6.1) Μέτρα για την αντιμετώπιση της κυκλικής ανεργίας, της διαρθρωτικής και της ανεργίας τριβής.

Όταν μιλάμε για κυκλική ανεργία εννοούμε την ανεργία από ανεπαρκή συνολική ζήτηση. Σημαντικά μέτρα για την αντιμετώπιση λοιπόν της κυκλικής ανεργίας είναι τα μέτρα επεκτατικής δημοσιοοικονομικής πολιτικής δηλαδή η αύξηση των δημόσιων δαπανών αλλά και η μείωση των φόρων. Ακόμη μπορούμε να έχουμε μείωση της

κυκλικής ανεργίας με τα μέτρα επεκτατικής νομισματικής πολιτικής δηλαδή αυξάνεται η προσφορά χρήματος και μειώνεται το επιτόκιο. Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω στοιχείων είναι η αύξηση της συνολικής ζήτησης και της παραγωγής του προϊόντος και της απασχόλησης.

Η δημοσιονομική και νομισματική πολιτική δε είναι αποτελεσματικές όσον αφορά τη διαρθρωτική ανεργία και ανεργία τριβής. Για να αντιμετωπιστεί η διαρθρωτική ανεργία και ανεργία τριβής πρέπει να ληφθούν τα εξής μέτρα:

- 1.) Προγράμματα ώστε να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις ή και να αναπτυχθούν οι ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις σε περιοχές με υψηλό ποσοστό ανεργίας.
- 2.) Δημιουργία προγραμμάτων που να δίνουν κίνητρο στο εργατικό δυναμικό να μετακινηθεί από περιοχές με πλεονάζουσα προσφορά ανεργίας, σε περιοχές με έλλειψη ζήτησης εργασίας.
- 3.) Βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και καλύτερος επαγγελματικός προσανατολισμός ώστε να επιλέγονται ειδικότητες με μεγαλύτερη ζήτηση στην αγορά εργασίας.
- 4.) Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης με σκοπό να αποκτήσουν οι άνεργοι επαγγελματικές γνώσεις και ειδικότητες οι οποίες είναι χρήσιμες προκειμένου να ασχοληθούν σε υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας.

Η αντιμετώπιση της ανεργίας μπορεί να επιτευχθεί με την εξασφάλιση οικονομικής ανάπτυξης και με μέτρα που αυξάνουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Για να εφαρμοστούν αυτά τα μέτρα και να έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα χρειάζεται ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.

6.2) Μέτρα για τη μείωση του φυσικού ποσοστού ανεργίας.

Το φυσικό ποσοστό ανεργίας δεν είναι συγκεκριμένο και σταθερό μέγεθος. Διαφέρει από οικονομία σε οικονομία και από εποχή σε εποχή. Κάποια από τα βασικότερα μέτρα για να μειωθεί το φυσικό ποσοστό ανεργίας έχουν αναφερθεί και παραπάνω για την αντιμετώπιση της διαρθρωτικής ανεργίας και ανεργίας τριβής και είναι τα εξής:

- 1.) Εκπαιδευτικά προγράμματα: Οι περισσότερες θέσεις εργασίας απαιτούν ειδικότητες τις οποίες έχουν μόνο μερικά άτομα. Αντιθέτως, οι περισσότεροι άνεργοι είναι ανειδίκευτοι ή μερικώς ειδικευμένοι ή βρίσκονται σε λάθος δουλειά ή σε φθίνοντα κλάδο. Έτσι, έχουν δημιουργηθεί πολλά κρατικά ή ιδιωτικά προγράμματα εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης που μπορούν να βοηθήσουν τους ανέργους να αποκτήσουν ειδικότητες για καλύτερες θέσεις εργασίας σε αναπτυσσόμενους κλάδους. Έτσι, με αυτά τα προγράμματα, όσο αυξάνεται το ποσοστό εύρεσης εργασίας, μειώνεται το φυσικό ποσοστό ανεργίας.
- 2.) Βελτίωση των υπηρεσιών στην αγορά εργασίας: Πολλοί άνεργοι βιώνουν την ανεργία διότι δεν έχουν σωστή πληροφόρηση και ενημέρωση για τις κενές θέσεις εργασίας. Συνεπώς, ένα πιο οργανωμένο σύστημα πληροφόρησης των ανέργων για πιθανές θέσεις εργασίας θα μπορούσε να συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας τριβής και διαρθρωτικής ανεργίας και συνεπώς στη μείωση του φυσικού ποσοστού ανεργίας. Η αναζήτηση μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεργίας θα πρέπει να έχει ως στόχο κυρίως τη μείωση του υψηλού ποσοστού ανεργίας στους νέους και στους μακροχρόνια ανέργους. Οι άνεργοι θα μπορούσαν να βρουν γρηγορότερα δουλειά αν υπήρχε καλύτερη οργάνωση των οργανισμών που έχουν σκοπό την εύρεση απασχόλησης δηλαδή ταχύτερη ενημέρωση για υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας κατά κατηγορία, γεωγραφική και κλαδική δικτύωση.
- 3.) Κατάλληλος επαγγελματικός προσανατολισμός και ενίσχυση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.
- 4.) Αναμόρφωση του συστήματος ασφάλισης έναντι της ανεργίας. Τα επιδόματα ανεργίας και γενικότερα οι παροχές προς τους ανέργους συμβάλλουν στην αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Τα επιδόματα ανεργίας διευκολύνουν τους ανέργους με αποτέλεσμα να καθυστερούν την αναζήτηση καλύτερης δουλειάς. Αν τα επιδόματα ανεργίας είναι αρκετά υψηλά ο άνεργος είναι πολύ πιθανό να απορρίψει κάποια θέση εργασίας που δεν θεωρεί ιδιαίτερα ελκυστική. Οι υψηλές παροχές ανεργίας μεγαλώνουν το φυσικό ποσοστό ανεργίας αναμφισβήτητα χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει να καταργηθούν οι παροχές ανεργίας. Επομένως, από άποψη οικονομικής

αποτελεσματικότητας οι μηδενικές παροχές ανεργίας δεν είναι ενδεδειγμένη λύση.

Σύγχρονη Μακροοικονομική Θεωρία & Πολιτική, Αθήνα 2008 (Σελίδα: 376)

6.3) Ο.Α.Ε.Δ και μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας.

Ο οργανισμός απασχόλησης εργατικού δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ) διακρίνεται σε τρεις πυλώνες λειτουργίας. Α.) Την προώθηση στην απασχόληση, β.) την ασφάλιση της ανεργίας και την κοινωνική προστασία της μητρότητας και της οικογένειας και γ.) την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Συμβάλλει δηλαδή σε πολύ μεγάλο βαθμό στη μείωση ή και στην εξάλειψη της ανεργίας. Ο ΟΑΕΔ έχει τη μορφή που βλέπουμε σήμερα από το 2001. Εκτός από την υποστήριξη των ανέργων ο οργανισμός προσφέρει πάρα πολλές παροχές τόσο σε αυτούς που ψάχνουν εργασία όσο και στις επιχειρήσεις που ψάχνουν να βρουν προσωπικό. Οι υπηρεσίες που προσφέρει ο ΟΑΕΔ είναι:

- Επαγγελματικός προσανατολισμός
- Επιδοτούμενα και μη επιδοτούμενα προγράμματα απασχόλησης
- Εγγραφή των ανέργων της χώρας
- Μέσα από το πρόγραμμα Eures μπορούν οι άνεργοι να βρουν εργασία
- Επαγγελματική κατάρτιση και άλλα

Ο ΟΑΕΔ έχει δημιουργήσει προγράμματα απασχόλησης νέων θέσεων εργασίας με ιδιαίτερη έμφαση μετά την κρίση του 2012 στους νέους κάτω των είκοσι εννέα (29) ετών και στους ηλικιωμένους άνω των πενήντα (50) ετών.

Πριν την κρίση υπήρχε έμφαση και σε προγράμματα νέων ελεύθερων επαγγελματιών. Το τελευταίο πρόγραμμα όσον αφορά νέους ελεύθερους επαγγελματίες που διέκοψαν την επαγγελματική τους δραστηριότητα μέσα στην κρίση δόθηκε το 2019. Παράλληλα υπάρχουν διαχρονικά προγράμματα επιδότησης απασχόλησης για ειδικές κοινωνικές ομάδες (άτομα με ειδικές ανάγκες ή άτομα που έχουν βγει από την φυλακή.) Κατά τη διάρκεια της κρίσης δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ως

κύριο μοχλό αύξησης της απασχόλησης ειδικά για τους μακροχρόνια ανέργους (>12 μηνών) με στόχευση στις μονογονεϊκές οικογένειες, άτομα με ειδικές ανάγκες και οικογένειες με δύο τουλάχιστον ανέργους στο σπίτι. Τα προγράμματα αυτά είναι πλήρους απασχόλησης και δίνουν την δυνατότητα μετά την οχτάμηνη απασχόληση για το λιγότερο εξάμηνη επιδότηση τακτικής ανεργίας μετά την λήξη τους. Είναι ουσιαστικά ο μοναδικός τρόπος αύξησης της απασχόλησης των δυσμενέστερων κοινωνικά και οικονομικά ομάδων κατά τη διάρκεια της κρίσης. Παράλληλα από το 2015 και μετά ο οργανισμός παρέχει και ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη σε όλους τους ανέργους, χωρίς την προϋπόθεση του ελάχιστου αριθμού ημερών ασφάλισης ετησίως που ισχύει για τους μισθωτούς.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας είναι ένα από τα σημαντικότερα και πιο σοβαρά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της χώρας μας. Από το 2009 και μετά, η χώρα μας βιώνει οικονομική κρίση με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Στην εργασία αρχικά παρουσιάστηκαν τα γενικά στοιχεία για την ανεργία και εστιάσαμε στα είδη της ανεργίας. Με τον όρο ανεργίας τριβής εννοούμε το χρονικό διάστημα που ένας εργαζόμενος, φεύγει από τη μια εργασία και πηγαίνει σε κάποια άλλη. Εποχική ανεργία έχουμε συνήθως στον τομέα του τουρισμού και στον αγροτικό τομέα, διότι συγκεκριμένες εποχές του χρόνου μειώνεται η δραστηριότητα και έτσι προκύπτει η ανεργία. Κυκλική ή Κευνσιανή ανεργία έχουμε όταν η συνολική ζήτηση δεν μπορεί να απορροφήσει το προϊόν που παράγει μια οικονομία με αποτέλεσμα να μειωθεί η παραγωγή του άρα και η απασχόληση. Η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται όταν δεν υπάρχει αντιστοιχία γεωγραφική ή κλαδική ανάμεσα στις ειδικότητες και στις ευκαιρίες απασχόλησης. Κλασική ανεργία, δηλαδή όταν ο μισθός βρίσκεται πάνω από το επίπεδο τομής της καμπύλης προσφοράς εργασίας και της καμπύλης ζήτησης εργασίας. Ακόμη σημαντικό ήταν που χρησιμοποιήθηκε ο τύπος ώστε να μπορούμε να μετρήσουμε το ποσοστό ανεργίας. Στη συνέχεια της εργασίας, επικεντρώθηκα στο πώς συσχετίζεται η οικονομική κρίση με την ανεργία στην Ελλάδα. Με το που ξεκίνησε η οικονομική κρίση το 2009 στη χώρα μας είδαμε μέσα από την έρευνα που έκανα ότι το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε πολύ. Για πρώτη φορά

το 2014 είδαμε να μειώνεται ελαφρώς το ποσοστό ανεργίας και αυτή η σχετική μείωση υπάρχει μέχρι και σήμερα. Εστιάσαμε επίσης και στην ανεργία ανάμεσα στα φύλα με πολύ υψηλότερα τα ποσοστά ανεργίας των γυναικών. Ακόμη είδαμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας έχουν νέοι από δεκαπέντε (15) έως είκοσι τεσσάρων (24) ετών. Η Ήπειρος όπως αναφέρθηκε στην εργασία ανήκει στην ένατη θέση όσον αφορά το ποσοστό ανεργίας ενώ στην πρώτη θέση βρίσκεται η Δυτική Μακεδονία. Στις τελευταίες θέσεις είναι η Κρήτη και η Πελοπόννησος. Άλλη μια πληροφορία που προέκυψε στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας είναι ότι η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην Ευρώπη. Στην πορεία της εργασίας στο τρίτο κεφάλαιο στάθηκα στις συνέπειες της ανεργίας σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, με κυριότερες συνέπειες την μετανάστευση και την πεσμένη ψυχολογία των ανέργων. Στο τέταρτο κεφάλαιο επισημάνθηκε η ανεργία στην Ήπειρο και πιο συγκεκριμένα στο Νομό Πρεβέζης. Εν συνεχεία στο πέμπτο κεφάλαιο, που ίσως είναι και το πιο ενδιαφέρον κομμάτι της εργασίας, αφιερώθηκε στην εμπειρική έρευνα που έγινε με την χρήση ερωτηματολογίων. Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν και απαντήθηκαν αποκλειστικά και μόνο από άνεργους και των δύο φύλων ανεξαρτήτου ηλικίας. Από τα ερωτηματολόγια προέκυψε ότι μια από τις σημαντικότερες αιτίες ανεργίας είναι η οικονομική κρίση και ως κυριότερη συνέπεια της ανεργίας θεωρήθηκε το πρόβλημα επιβίωσης των ανέργων οικονομικά και ψυχολογικά αλλά και η αναγκαστική μετανάστευση. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι σε προσωπικό επίπεδο οι άνεργοι πιστεύουν πως θα έπρεπε να υπάρχει πιο σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός. Ύστερα από την ανάλυση και την ερμηνεία των ερωτηματολογίων, φτάνουμε στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας όπου αναφέρω τα σημαντικότερα μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας, όπως και την βοήθεια αλλά και την σημαντικότητα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού στο μεγάλο αυτό πρόβλημα της ανεργίας. Τέλος, με τη σειρά μου πιστεύω ότι η εργασία και η εμπειρική έρευνα που εκπόνησα θα βοηθήσουν ώστε να αντιληφθούμε όλοι πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα της ανεργίας σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο και να προσπαθήσουμε με τις ιδέες μας να δώσουμε λύσεις ώστε να αντιμετωπιστεί αυτό το φαινόμενο που πλήττει την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «ΑΝΕΡΓΙΑ; ΕΝΑ ΨΕΥΔΟΠΡΟΒΛΗΜΑ;» Μαρία Νεγρεπόντη Δελιβάνη, εκδόσεις Σακκούλα.
- «ΑΝΕΡΓΙΑ: ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΛΥΣΕΙΣ» Γιώργος Δ. Σκουτέλης
- «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ» Θόδωρος Κατσανέβας, Εκδόσεις Α. Σταμούλης.
- «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ» Πέτρος Κιόχος, Γεώργιος Παπανικολάου, Αθήνα 2008.
- «ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΩΡΙΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ» Πέτρος Κιόχος, Γεώργιος Παπανικολάου, Απόστολος Κιόχος, Εκδόσεις Ελένη Κιόχου, Αθήνα 2011.

ΑΡΘΡΑ:

- Επιθεώρηση Εργασιακών σχέσεων, τεύχος 17 – Απρίλιος 2005
«Η ΒΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ» Σελίδα 51.
- Επιθεώρηση Εργασιακών σχέσεων, τεύχος 57 - 2010
«ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕΣΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» Σελίδα 60.
- Μηνιαία Έκδοση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔ, Τεύχος 159 – Μάρτιος 2009
«ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ Η ΚΥΚΛΙΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ;» Σελίδα 18.

ΕΡΕΥΝΕΣ:

- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (ΕΛΣΤΑΤ)
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΟΑΕΔ)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ:

- www.oaed.gr
- www.ec.europa.eu/eures
- www.preveza.gr
- www.taxheaven.gr

- www.trandingeconomics.com
- www.wikipedia.org
- www.statistics.gr
- www.mfa.gr
- [www.prevezachamber .gr](http://www.prevezachamber.gr)
- www.semifind.gr

